

СЛУЖБЕН ЛИСТ НА СОЦИЈАЛИСТИЧКА

1830

Sluzbeni vespik SR
Makedonija

РЕПУБЛИКА ЈУГОСЛАВИЈА

„СЛУЖБЕН ЛИСТ НА СФРЈ“ излегува во издание на српскохрватски односно хрватско-српски, словенечки, македонски, албански и унгарски јазик. – Огласи според тарифата – Жиро сметка кај Службата на општественото книговодство 60802-603-21943

Петок, 20 декември 1985

БЕЛГРАД

БРОЈ 70

ГОД. XLI

Цена на овој број е 60 динари. – Претплата за 1985 година изнесува 3.000 динари – Рок за рекламации 15 дена. – Редакција Улица Јована Ристика бр. 1. Пошт. факс 226. – Телефони: Централна 650-155; Уредништво 651-885; Служба за претплата 651-732; Телекс 11756

842.

Врз основа на член 315 точка 3 од Уставот на Социјалистичка Федеративна Република Југославија, Претседателството на Социјалистичка Федеративна Република Југославија издава

УКАЗ

ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ОСНОВИТЕ НА БАНКАРСКИОТ И КРЕДИТНИОТ СИСТЕМ

Се прогласува Законот за основите на кредитниот и банкарскиот систем, што го усвои Собранието на СФРЈ, на седницата на Сојузниот собор од 18 декември 1985 година.

П бр. 515

18 декември 1985 година

Белград

Претседател
на Претседателството на
СФРЈ,
Радован Влајковиќ, с. р.

Претседател
на Собранието на СФРЈ,
Илијаз Куртеши, с. р.

ЗАКОН

А ОСНОВИТЕ НА БАНКАРСКИОТ И КРЕДИТНИОТ СИСТЕМ

И. ОСНОВНИ ОДРЕДБИ

Член 1

Со овој закон се уредуваат видовите банки и други финансиски организации, општите услови за здружување вложување средства на општествени правни лица во им, правото на управување, обврските за одржување на ликвидноста и поднесување на ризиците во банките и другите финансиски организации, планирањето и деловната политика, употребата и распоредувањето на приходите и земањето и користењето на фондовите во банките и другите финансиски организации, општите услови за вршење кредитните работи, за работење со паричните депозити хартиите од вредност, како и правата и обврските на месниците во кредитниот систем.

Член 2

Основата на банкарскиот систем се засновува врз наелото на слободното здружување и движење на средства на општествената репродукција и на другите парични средства на целата територија на Социјалистичка Федеративна Република Југославија заради унапредување и јакнење на материјалната основа на организациите на здружен труд и на другите самоуправни организации и заедници. Основата на кредитниот систем се засновува врз наелото на здружувањето на труд и средства заради насочување на средствата за остварување на заедничките интереси на организациите на здружен труд и на другите самоуправни организации и заедници.

Член 3

Спречувањето на слободното движење на паричните средства во рамките на банкарскиот систем се смета како нарушување на единствениот југословенски пазар.

Неизвршувањето на обврските по основ на кредитен однос се смета како незаконито користење на туѓ имот и спречување на вршењето на самоуправните права во располагањето со средствата во општествена сопственост.

Член 4

Врз основа на штедните влогови граѓаните во банкарскиот систем ги имаат правата утврдени со самоуправната спогодба за основање на банка и друга финансиска организација, во согласност со законот.

Член 5

Одредбите на Законот за здружениот труд се применуваат врз банките и другите финансиски организации, ако со овој или со друг закон не е поинаку определено.

II. ОСНОВИ НА БАНКАРСКИОТ СИСТЕМ

1. Основање, принципи на работењето, видови банки и други финансиски организации

Член 6

Заради вршење на банкарски и кредитни работи се основаат банки.

Во банките организациите на здружен труд и другите општествени правни лица здружуваат средства заради зголемување на акумулацијата на здружениот труд, унапредување и проширување на материјалната основа на здружениот труд и на другите општествени потреби, вложувања на парични средства за обезбедување средства за вршење на процесот на општествената репродукција и вклучување на организациите на здружен труд во меѓународната поделба на трудот, како и за побрза циркулација на паричните средства на единствениот југословенски пазар.

Член 7

Основните и други организации на здружен труд и другите општествени правни лица, освен општествено-политичките заедници, можат со самоуправна спогодба да основаат банка и друга финансиска организација.

Оправданоста на основањето на основна и здружена банка се утврдува со економско-финансиски елаборат за општествено-економската оправданост на основањето на основната и здружената банка.

Народната банка на Југославија ја цени оправданоста за основање на основната и здружената банка и за тоа дава свое мислење.

Одлуката за прифаќање на елаборатот од став 2 на овој член не може да се донесе без претходно мислење на Народната банка на Југославија.

Член 8

Самоуправната спогодба за основање на банката содржи:

- 1) заеднички цели заради кои се основа банката;
- 2) дејност на банката;
- 3) назив и седиште на банката;
- 4) вид и обем на одговорноста за обврските и ризиците на банката и начинот на поднесување ризиците за работењето на банката во земјата и спрема странство од стра-

на на нејзините основачи, како и начинот на покритие на загубите на банката;

5) мерки и одговорност за обезбедување ликвидноста на банката и на нејзините основачи;

6) услови и начин на здружување труд и средства односно вложување средства и работење со паричните средства во банката;

7) постапка за донесување среднорочен и годишен план на банката и мерки за нивно извршување;

8) одредби за формирање и користење на средствата на фондовите на банката;

9) начин на управување и одредби за органите на управувањето со банката, за работоводниот орган и другите органи на банката и за нивната одговорност за работењето на банката;

10) начин на усогласување на ставовите на основачите на банката;

11) начин на донесување на статутот и другите самоуправни општи акти на банката;

12) начин на претставување и застапување на банката;

13) начин и содржина на известувањето на основачите на банката за нејзината деловна активност;

14) услови за стекнување и престанување на правата на основачите во банката и услови за истапување од банката;

15) начин на формирање, употреба и распределба на приходите на банката;

16) одредби за деловната тајна;

17) начин на остварување на самоуправната работничка контрола;

18) начин на остварување на општонародната одбрана и општествената самозаштита;

19) начин на одлучување за статусните промени во банката;

20) начин на измени и дополненија на самоуправната спогодба за основање на банката;

21) услови за престанување на работата на банката и начин на донесување одлука за тоа;

22) основни одредби за внатрешната организација на банката;

23) одредби за положбата на работниците во работната заедница, како и права, обврски и одговорности во раководењето со работната заедница.

Самоуправната спогодба за основање на банката може да содржи и други одредби што се од интерес за основачите на банката, зависно од видот на банката.

Член 9

Банката може да се занимава со работи на платен промет со странство, кредитни работи со странство и девизно-валутни и менувачки работи во Социјалистичка Федеративна Република Југославија.

Банката може, во согласност со законот да се занимава со работи на платен промет со странство и со кредитни работи со странство ако ги исполнува условите за вршење на тие работи и ако со самоуправната спогодба за основање на банката е утврдена постапката и се предвидени средства за извршување на обврските и за поднесување на ризиците во работењето со странство.

Услови за добивање овластување во смисла на став 2 од овој член се:

1) обемот на платниот промет со странство (плаќања и наплатувања на извозот и увозот – стоковен и нестоковен основ, вредност на финансиските трансакции со странство и др.);

2) проекцијата на плановите за извоз како предуслов за постојано зголемување на девизниот прилив;

3) бројот на основачите на банката што се од значење за остварувањето на платнобилансните цели на земјата;

4) височината на примарниот кредитен потенцијал на банката со кој се обезбедува успешно следење на платниот промет со странство;

5) техничката опременост на банката за сигурна и навремена информација од областа на економските односи со странство;

6) бројот на оспособени работници за успешно вршење на овој вид работи.

Народната банка на Југославија во согласност со сојузниот закон, врз основа на критериумите што ќе ги пропише, а по посебно поднесено барање од банката, го цени

исполнувањето на условите од став 3 на овој член и им дава на банките овластување за вршење платен промет и кредитни работи со странство, или овластување за вршење платен промет со странство.

Народната банка на Југославија, во согласност со сојузниот закон, може на банката да и го одземе даденото овластување ако се утврди дека банката не исполнува еден или повеќе од пропишаните услови или дека обемот на еден или на повеќе услови значително се намалил па не може успешно да ги врши работите по даденото овластување.

Начинот на одземање на овластувањето и постапката за известување на надлежните и заинтересираните органи ги утврдува Народната банка на Југославија.

Член 10

Основачите на банката и другите општествени правни лица што вложиле средства во банката се одговорни за нејзината ликвидност.

Член 11

Банката ја врши својата дејност врз основа на самоуправната спогодба за основање на банката и на плановите на банката, во согласност со мерките за остварување на целите и политиката на долгорочниот развој на земјата и задачите на паричната, кредитната и девизната политика.

Во вршењето на својата дејност банката работи врз принципите на ликвидност, сигурност на пласманите и рентабилност, остварување зголемување на доходот и зголемување на стапката на акумулацијата во однос на единица вложени средства, ефикасност на користењето на општествените средства и нивна побрза циркулација на единствениот југословенски пазар.

Член 12

Банката донесува среднорочни и годишни планови. Планот на банката се заснова врз принципите од член 11 став 2 на овој закон и врз:

– целите и политиката на стопанскиот и долгорочниот развој на земјата;

– заедничките задачи за остварување на целите на заедничката развојна, економска, монетарна, девизна и кредитна политика на единствениот југословенски пазар;

– заеднички оценетите услови и можности за развој и заедничките интереси на основачите на банката утврдени во постапката за подготвување и донесување на планот;

– заедничките програми за развој на организациите на здружен труд – основачи на банката и на другите општествени правни лица што се од значење за усогласениот развој на стопанството на земјата;

– другите елементи што се од значење за подобрување на материјалната основа на здружениот труд и за ефикасно користење на општествените средства.

Планот на банката го донесува собранието на банката, на начинот утврден со статутот со на банката во согласност со законот.

Член 13

Банката ја врши дејноста на целата територија на Социјалистичка Федеративна Република Југославија.

Подрачјето на дејноста на банката не може да се ограничи со акти на општествено-политичката заедница.

Ништовни се актите на општествено-политичката заедница со кои се ограничува подрачјето на дејноста на банката.

Член 14

Банката е должна да го прими секое барање за кредит или за друг вид банкарска услуга или банкарска работа и, во согласност со својата деловна политика заснована врз принципите од член 11 став 2 и член 90 на овој закон, да го разгледа и за својата одлука да го извести подносителот на барањето, без оглед на тоа дали подносителот на барањето е основач на банката.

Член 15

Банката е должна да ја контролира рационалната и наменската употреба на средствата кај корисниците на кредитите, да презема мерки во согласност со прописите

односно со деловната политика на банката и еднаш годишно да го известува Собранието на банката за ефектите од користењето и рационалната употреба на кредитите од страна на корисниците.

Член 16

Банката е должна да воспостави и во соработка со другите банки и со заинтересираните субјекти да развива информациона систем, во интерес на своите основачи и во согласност со потребите за рационално управување и одлучување за користењето на средствата на единствениот југословенски пазар.

Заедничките критериуми, единствените стандарди и единствената методологија за изработка, развој и функционирање на информациона систем се утврдуваат со самоуправни спогодба на банките во рамките на здружението на банките за целата територија на Социјалистичка Федеративна Република Југославија.

Член 17

Приходите што ќе ги оствари банката со своето работење, по намирување на трошоците на работењето и издвојување за работната заедница на банката, како заеднички доход, основачите на банката и општествените правни лица што вложиле средства во банката ги распоредуваат помеѓу себе според придонесот што го дале во остварувањето на заедничкиот доход.

Основите и мерилата за утврдување на придонесот во остварувањето на заедничкиот доход се утврдуваат со самоуправниот спогодба за основање на банката.

Со самоуправниот спогодба за основање на банката или со посебна самоуправниот спогодба склучена помеѓу основачите на банката може да се предвиди Собранието на банката да може да одлучи заедничкиот доход, по неговото распоредување на основачите на банката, а пред неговото уплатување на жиро-сметките на основачите на банката, во целост или делумно да се насочува во фондовите на банката.

Член 18

Со работите на банката, врз принципот на делегатското одлучување, управуваат нејзините основачи.

Орган на управување со работите на банката е Собранието на банката.

Начинот на одлучување во банката поблиску се определува со статутот на банката.

Член 19

Банката има статут.

Ако стаутот е во спротивност со самоуправниот спогодба за основање на банката, се применуваат одредбите на самоуправниот спогодба.

Член 20

Работниците што вршат административно-стручни, помошни и со нив слични работи во банката врз основа на самоуправниот спогодба, формираат работна заедница, а можат да формираат и повеќе работни заедници.

Односите помеѓу банката и нејзината работна заедница се уредуваат со самоуправниот спогодба за меѓусебни права, обврски и одговорности со која се уредуваат и обемот, видовите работи и одговорноста за деловните резултати на банката.

Член 21

Работниците во работната заедница на банката се одговорни за квалитетното, стручното, уредното и успешно-ното извршување на работите што ги врши работната заедница во банката.

Ако ненаплативост на побарување настане по вина на работната заедница, Собранието на банката може да одлучи ненаплативите побарувања делумно или во целост да се отпишат врз товар на средствата со кои располага

работната заедница, под условите и на начинот што се утврдени во самоуправниот спогодба за основање на банката и со самоуправниот спогодба за меѓусебни права, обврски и одговорности.

Ако банката искаже непокриена загуба по завршната сметка, во периодот додека не се покрие загубата и додека банката не почне да работи без загуба, на работната заедница средствата за лични доходи ќе и се намалат сразмерно со степенот на одговорноста на работната заедница, што ја утврдува Собранието на банката.

Член 22

Општествен надзор над работата на банките во поглед на нивното вкупно работење на територијата на цела Социјалистичка Федеративна Република Југославија односно на територијата на републиката односно на автономната покраина врши Собранието на СФРЈ односно Собранијата на републиките и Собранијата на автономните покраини.

Контрола на банкарското работење и на исправноста и законитоста на искажаниот финансиски резултат вршат Народната банка на Југославија и Службата на општественото книговодство, во согласност со овластувањата од законот и од други прописи.

Народната банка на Југославија и Службата на општественото книговодство на Југославија, најмалку еднаш годишно, им поднесуваат на Собранието на СФРЈ и на Сојузниот извршен совет извештај, врз основа на извршената контрола, за законитоста на работата и за исправноста на работењето на банките.

Член 23

Заради остварување и заштита на своите самоуправни права во поглед на управувањето со работите и средствата во целокупноста на односите на општествената репродукција, работниците во организациите на здружен труд и работниците во другите општествени правни лица кои се основачи на банката, остваруваат самоуправни работничка контрола и преку органите на управувањето со банката и преку посебен орган на самоуправниот работничка контрола на банката, во согласност со законот и со самоуправниот спогодба за основање на банката.

Член 24

Банки, во смисла на овој закон, се:

- интерните банки;
- основните банки;
- здружените банки.

Основната банка може да биде специјализирана за вршење на банкарски работи во определена област односно за остварување на заедничките интереси на организациите на здружен труд во процесот на репродукцијата.

Други финансиски организации, во смисла на овој закон, се:

- Поштенската штедилница;
- штедилниците и другите штедно-кредитни организации;
- самоуправниот фондови на здружениот труд;
- други финансиски организации основани во согласност со законот.

Член 25

Банките и другите финансиски организации се правни лица со права, обврски и одговорности што ги имаат врз основа на Уставот на СФРЈ, законот и самоуправниот спогодба за основање.

Банката и друга финансиска организација можат да започнат да работат по уписот во судскиот регистар.

Упис во судскиот регистар се врши по барање на овластеното лице на банката и друга финансиска организација, кое поднесува:

- 1) пријава за упис во судскиот регистар;
- 2) склучена самоуправниот спогодба за основање;
- 3) други исправи согласно со прописите за уписот во судскиот регистар.

2. Интерни банки

1) Работење на интерната банка

Член 26

Основните и други организации на здружен труд, меѓусебно поврзани во производствениот и прометниот процес (во натамошниот текст: основачи на интерната банка), заради остварување на заедничките интереси во работењето со парични средства и обезбедувањето следење на движењето на средствата и на доходот на секој основач, можат да основат интерна банка како самоуправни финансиска организација.

Интерните банки се основаат со самоуправната спогодба за основање на интерна банка.

Интерната банка работи преку сопствена жиро-сметка.

Член 27

Интерната банка може да ги врши банкарските, кредитните и паричните работи што можат да ги вршат нејзините основачи, во согласност со самоуправната спогодба за основање на интерна банка и со законот, а особено:

1) подготвување предлози за финансирање на плановите за развој и програмите на текуштата активност на основачите на интерната банка, врз основа на кои се донесуваат самоуправните одлуки за здружување на труд и средства помеѓу основните и други организации на здружен труд и други општествени правни лица, за заедничко остварување доход и за прибавување кредити во Социјалистичка Федеративна Република Југославија и во странство;

2) здружување на труд и средства за вложување во основни и трајни обртни средства заради заедничко остварување доход, меѓусебно кредитирање или финансирање без обврска за враќање на средствата;

3) здружување на средства за меѓусебно краткорочно кредитирање и за одржување на текуштата ликвидност;

4) вршање на определени работи на платен промет по работите од член 28 на овој закон за основачите на интерната банка и грижа за уредното извршување на платните налази, за меѓусебното кредитирање во врска со извршените плаќања и пресметувањето камата ако пресметување на каматата е предвидено со меѓусебната спогодба, како за приемот на уплати во корист на основачите на интерната банка врз основа на посебни овластувања и според постапката предвидена со самоуправната спогодба или со други самоуправни општи акти или со договор во согласност со прописите;

5) вршење пренос на средствата од проодната сметка на жиро-сметката на интерната банка ако е тоа предвидено со самоуправната спогодба за основање на интерната банка, при спроведување на распоред на тие средства на интерните сметки на основачите на интерната банка – учесници во заедничкиот приход. Пренос на средствата интерната банка може да врши по исклучок од одредбите на законот со кој се уредува утврдувањето и распоредувањето на вкупниот приход и доходот, под услов заедничкиот приход, во согласност со самоуправната спогодба, да се остварува и распоредува преку проодната сметка во интерната банка. Интерната банка е должна привремено распоред на заедничкиот приход да го спроведе по пат на пресметка преку жиро-сметката на основната организација на здружен труд – учесник во заедничкиот приход односно жиро-сметката на работната организација ако работниците на основната организација на здружен труд – основачи на интерната банка одлучиле преку жиро-сметката на работната организација да го остваруваат вкупниот приход и да располагаат со средствата со кои управуваат, во роковите пропишани во законот со кој се уредува утврдувањето и распоредувањето на вкупниот приход и доходот;

6) плаќање на обврските од свое име а за сметка на основачите на интерната банка од средствата што наменски се пренесени на жиро-сметката на интерната банка за плаќање на заедничките обврски или на обврските на основната организација на здружен труд;

7) грижа за должничко-доверителските односи на основачите на интерната банка;

8) водење евиденција за меѓусебните финансиски и кредитни обврски на основачите на интерната банка и грижа за предлагањето и уредното извршување на мерки-

те за отстранување на неуредноста во извршувањето на тие обврски;

9) организирање и собирање штедни влогови од работниците на своите основачи и од работниците и граѓаните што склучиле договор за кооперација во основните организации на здружен труд основачи на интерната банка и исплатување на нивните лични доходи преку штедни книшки и текушти сметки кај интерната банка;

10) вршење на други банкарски и финансиски работи што се предвидени со самоуправните општи или со посебни акти, во согласност со законот.

Интерната банка не може да прима орочени ненаменски депозити ниту да им дава кредити на други општествени и граѓански правни лица и на граѓани, освен за сметка на своите основачи заради зголемување на нивно производство односно прометот и остварување на другите заеднички економски интереси во смисла на член 207 од овој закон, како и на граѓаните што склучиле договор за кооперација со основачите на интерната банка.

Во рамките на работењето на интерната банка не можат да се примаат, како депозити по видување, средства на општествените правни лица што се водат на сметки кај Службата на општественото книговодство и да се даваат кредити од тие средства.

Член 28

Основачите на интерната банка имаат свои интерни сметки во интерната банка преку кои може:

– да се врши плаќање на меѓусебните обврски по основ на промет на стоки и вршење на услуги, освен по основ на инвестиции;

– да се обезбедува евиденција за меѓусебните односи на основачите на интерната банка по основ на здружените средства во интерната банка, по извршените парични работи, како и по основ на следење на движењето на средствата од работењето на интерната банка.

Член 29

Интерната банка за сметка на своите основачи, врз основа на самоуправната спогодба за здружување на труд и средства, во согласност со сојузниот закон, ги врши работите предвидени во член 28 на овој закон, преку интерните сметки.

Извештај за извршените плаќања од член 28 на овој закон и за извршените меѓусебни обврски на основачите на интерната банка, интерната банка и поднесува на Службата на општественото книговодство кон крајот на секој месец.

Заради обезбедување општествена евиденција и вршење информативно-аналитички работи, интерната банка е должна да обезбеди и да и доставува месечно на Службата на општественото книговодство податоци, според упатството што ќе го пропише генералниот директор на Службата на општественото книговодство.

Плаќањата на меѓусебните долгувања и побарувања што се вршат помеѓу основачите на интерната банка, а што настанале по основ на инвестиции, не можат да се вршат преку интерните сметки кај интерната банка.

Член 30

Прописи за спроведување на одредбите на член 27 став 1 точ. 5 и 6 и на член 29 ст. 2, 3 и 4 од овој закон донесува функционерот кој раководи со сојузниот орган на управата надлежен за работи на финансиите, на предлог од генералниот директор на Службата на општественото книговодство.

Член 31

Основачите на интерната банка можат да ја овластат интерната банка да организира и да ги извршува паричните и кредитните работи по нивните непосредни налози или определени парични и кредитни работи да ги врши според нивната програма за развој или планот на текуштата активност и мерките за нивно спроведување.

Член 32

Врз основа на одлука на своите основачи, интерната банка може да биде основач на основна банка според одредбите на овој закон.

Член 33

Основачот на интерната банка може, врз основа на самоуправна спогодба или договор, да ја овласти интерната банка средствата на кредитите земени за негова сметка да се пренесат на жиро-сметката на интерната банка и да се користат за извршување на неговите втасани обврски и на втасаните обврски на другите основачи на интерната банка.

Приливот на средства по основ на кредити и плаќањата од тие средства се евидентираат на интерните сметки на основачите на интерната банка на кои се евидентираат и другите средства на основачите на интерната банка.

Член 34

Основачите на интерната банка можат слободните парични средства на резервите да ги пренесат на жиро-сметката на интерната банка, заради привремено користење за одржување на ликвидноста и за плаќање на обврските на основачите на интерната банка, во согласност со сојузниот закон.

Член 35

Средствата што ќе ги здружи или што ќе ги вложи основачот во интерната банка се составен дел на неговите вкупни средства и можат да се користат и за извршување на неговите обврски спрема трети лица, во согласност со законот.

2) Управување и одлучување во интерната банка**Член 36**

Со интерната банка управуваат, врз принципот на делегатско одлучување, работниците во основните организации на здружен труд што је склучиле самоуправната спогодба за основање на интерна банка.

Основачите на интерната банка имаат исти права и обврски во управувањето со банката.

Член 37

Општествените правни лица што не пристапиле кон самоуправната спогодба за основање на интерна банка, а кои здружиле средства за определени намени преку интерната банка врз основа на посебна самоуправна спогодба, управуваат со здружените средства за таа намена, учествуваат во распоредувањето на приходите како заеднички доход и го поднесуваат ризикот што произлегува од работењето со тие средства.

Член 38

Орган на управувањето со интерната банка е собранието, а негов извршен орган е деловниот одбор.

Интерната банка може да има и други органи на кои собранието на интерната банка им доверува определени извршни и советодавни работи.

Со самоуправната спогодба за основање на интерна банка и со други самоуправни општи акти на интерната банка се определуваат органите од став 2 на овој член.

Член 39

Собранието на интерната банка го сочинуваат делегати на сите основачи на интерната банка.

Секој основач има во собранието на интерната банка најмалку еден делегат.

Член 40

Собранието на интерната банка:

1) ги донесува самоуправните општи акти на интерната банка;

2) го донесува среднорочниот план и годишниот план на интерната банка и мерки за спроведувањето на тие планови, како и актите на деловната политика на интерната банка и мерки за нивното спроведување.

3) одлучува за статусните промени на интерната банка;

4) донесува мерки за одржување на ликвидноста на интерната банка и предлага мерки за ликвидност на нејзините основачи;

5) го усвојува извештајот за работата на интерната банка;

6) ја усвојува завршната сметка на интерната банка и одлучува за употребата и распоредувањето на остварениот приход како заеднички доход;

7) го усвојува планот на приходите и расходите и финансијскиот план на интерната банка;

8) одлучува за изборот и разрешувањето на плановите на деловниот одбор и на другите органи на интерната банка;

9) ја усвојува самоуправната спогодба за меѓусебните односи на интерната банка и на работниците на работната заедница на интерната банка;

10) го избира работоводниот орган на интерната банка;

11) одлучува за други прашања во согласност со самоуправната спогодба за основање на интерната банка и со статутот на интерната банка.

Со самоуправниот општ акт на интерната банка се утврдува начинот на известување на самоуправните органи на основачите на интерната банка за работењето и работата на банката.

Член 41

Деловниот одбор на интерната банка ги врши особено следните работи:

1) донесува одлука за свикнување седници на собранието на интерната банка;

2) подготвува предлози за кои решава собранието на интерната банка;

3) се грижи за остварувањето на задачите од среднорочниот план и од годишниот план на интерната банка и на други одлуки на собранието на интерната банка;

4) решава за работите на интерната банка меѓу седниците на собранието, а во рамките на овластувањата утврдени со самоуправните општи акти и со посебни одлуки на собранието на интерната банка;

5) се грижи, презема и спроведува мерки за одржување на ликвидноста на интерната банка и на нејзините основачи;

6) донесува одлуки за давање краткорочни кредити за чие донесување е овластен со самоуправните општи акти на интерната банка;

7) формира одбори и комисии за извршување на посебните задачи од својот делокруг, ги утврдува нивните права и ги именува и разрешува нивните членови;

8) дава иницијатива и ги разгледува предлозите за финансирање на плановите за развој и на програмите на текуштата активност на основачите на интерната банка, врз основа на кои се донесуваат самоуправните одлуки за здружување на труд и средства врз основите на заедничкото стекнување доход, меѓусебното кредитирање или финансирањето без обврска за враќање на средствата;

9) дава иницијатива и ги разгледува предлозите за здружување на труд и средства со други организации на здружен труд, самоуправни интересовни заедници и други општествени правни лица, кои не се основачи на таа интерна банка;

10) дава иницијатива и ги разгледува предлозите за прибавување кредити во Социјалистичка Федеративна Република Југославија и во странство.

Деловниот одбор на интерната банка е должен да свика собрание на интерната банка ако тоа го бара една третина од основачите на интерната банка.

Член 42

Интерната банка има индивидуален или колегијален работоводен орган.

Условите и начинот на именување и разрешување од должноста на индивидуалниот работоводен орган односно на претседателот и членовите на колегијалниот работоводен орган се уредуваат со самоуправната спогодба за основање на интерната банка, во согласност со законот.

Член 43

Поблиските одредби за правата и должностите, како и за одговорноста на работоводниот орган на интерната банка се утврдуваат со самоуправната спогодба за основање на интерната банка и со други самоуправни општи акти.

Правата и должностите на рабoтoвoднoиoт oрган на интерната банка во однос на работната заедница на интерната банка се утврдуваат со самоуправните општи акти на интерната банка и со самоуправната спогодба склучена помеѓу интерната банка и нејзината работна заедница.

3) Планирање и деловна политика во интерната банка

Член 44

Интерната банка донесува среднорочен план и годишен план.

Плановите на интерната банка се засноваат врз заедничките основи за подготовка на среднорочните планови на нејзините основачи.

Среднорочниот план и годишниот план на интерната банка се донесуваат на начинот утврден со самоуправната спогодба за основање на интерната банка, со нејзиниот статут и со законот.

Член 45

Среднорочниот план на интерната банка, тргнувајќи од заедничките цели на основачите на интерната банка за зголемување на нивниот и на вкупниот општествен доход и зголемување на продуктивноста на трудот, содржи особено:

- 1) заеднички цели и задачи на развојот што се остваруваат со тој план;
- 2) цели на здружувањето на труд и средства и намени и услови за користење на здружените средства;
- 3) начин на собирање на средствата, како и намени и услови за користење на собраните средства;
- 4) одржување на ликвидноста на интерната банка и на нејзините основачи.

Член 46

Со годишниот план на интерната банка се усогласува можноста за остварување на среднорочниот план со можностите на интерната банка и на нејзините основачи во годината за која се донесува.

Годишниот план на интерната банка содржи особено:

- 1) извори за здружување, прибавување и собирање средства, како и намени на нивното користење;
- 2) политика на давање кредити на основачите на интерната банка;
- 3) план на приходите и расходите и план на кредитниот биланс на интерната банка.

Со годишниот план на интерната банка се усвојуваат и актите за спроведување на тој план, а особено:

- 1) актот за начинот и мерките за остварување на годишниот план на интерната банка;
- 2) тарифата на надоместите за услугите што ги врши интерната банка;
- 3) актот за начинот и мерките за одржување на ликвидноста на интерната банка и на нејзините основачи.

Актите на деловната политика на интерната банка мораат да бидат во согласност со годишниот план на интерната банка.

Член 47

Во согласност со добиените овластувања, а заради проширување на можноста за остварување на своите планови и на плановите на своите основачи, интерната банка:

- 1) склучува самоуправни спогодби со други банки за заедничките мерки за остварување на плановите;
- 2) стапува со други банки, со организации на здружен труд и со други општествени правни лица во конзорциуми заради остварување на одделни развојни планови и на програмите на текуштата активност на своите основачи или на други општествени правни лица.

4) Одржување на ликвидноста и поднесување на ризиците во интерната банка

Член 48

Интерната банка работи на начин кој обезбедува извршување на нејзините обврски во вкупен обем и по ни-

вната рочнос и со тоа ја одржува својата ликвидност и ликвидноста на своите основачи.

Со самоуправната спогодба за основање на интерната банка, со среднорочниот план и со годишниот план на интерната банка и на нејзините основачи се утврдуваат начинот, мерките и одговорноста за одржувањето на ликвидноста на интерната банка.

Член 49

Обврските на интерната банка се намируваат врз товар на средствата на нејзината жиро-сметка.

Ако на жиро-сметката на интерната банка нема доволно средства за намирување на обврските, се користат средствата на нејзиниот резервен фонд.

Член 50

Ненаплативите побарувања интерната банка ги отпишува врз товар на приходите што ќе ги оствари со своето работење.

Ако ненаплативите побарувања не можат да се отпишат врз товар на приходите на интерната банка, отписот се врши врз товар на средствата на резервниот фонд на интерната банка.

Ако ненаплативите побарувања не можат да се отпишат врз товар на средствата на резервниот фонд, собраните на интерната банка одлучува за начинот на отпис на ненаплативите побарувања и за изворите на средствата од кои ќе се изврши отпис.

Средствата на резервниот фонд на интерната банка користени за отпис на ненаплативите побарувања мораат да се вратат во тој фонд во рок кој не може да биде подолг од пет години, со тоа што секоја година да се враќа најмалку една петтина од користените средства.

Член 51

За своите обврски интерната банка одговара со сите средства со кои располага.

Ако средствата на резервниот фонд на интерната банка и другите средства што основачите на интерната банка ги здружиле во интерната банка не се доволни за намирување на нејзините обврски, основачите одговараат за обврските на интерната банка во согласност со самоуправната спогодба за основање на интерната банка.

Член 52

Ако интерната банка престане да работи, побарувањата по основ на штедните влогови и текуштите сметки се намируваат пред намирувањето на побарувањата на другите доверители на таа банка.

5) Формирање, употреба и распоредување на приходите во интерната банка

Член 53

Приходите на интерната банка се формираат од:

- 1) надоместите за вршење банкарски услуги;
- 2) каматите на дадените кредити;
- 3) другите приходи што интерната банка ќе ги оствари со своето работење, согласно со нејзините самоуправни општи акти и со важечките прописи.

Член 54

Приходите што интерната банка ќе ги оствари со своето работење по намирувањето на трошоците на работењето и издвојувањето за работната заедница, како заеднички доход, основачите на интерната банка ги распоредуваат помеѓу себе според придонесот што го дале за остварување на тој придонес, на начинот и во согласност со самоуправната спогодба за основање на интерната банка.

Член 55

Во трошоци на работењето на интерната банка од член 17 на овој закон спаѓаат каматите на примените кредити и депонираните средства, надоместите за банкарски услуги, отписите на ненаплативите побарувања, трошоците на амортизацијата, трошоците за деловни простории и опрема и другите трошоци на работење, согласно со самоуправната спогодба за основање на интерната банка.

Ако средствата на приходите што ќе ги оствари интерната банка не се доволни за покритие на трошоците на работење на интерната банка, основачите на интерната банка го утврдуваат начинот на обезбедување на потребните средства.

Член 56

Работниците во работната заедница на интерната банка стекнуваат доход од приходот што интерната банка ќе го оствари со своето работење зависно од придонесот во работењето на интерната банка и задоволувањето на потребите и интересите на основачите на интерната банка.

Средства за лични доходи и за заедничка потрошувачка работниците на работната заедница на интерната банка стекнуваат во согласност со основите и мерилата утврдени во самоуправната спогодба склучена помеѓу интерната банка и нејзината работна заедница и во согласност со општествените договори за распределбата на средствата за лични доходи и за заедничка потрошувачка на работниците во здружениот труд и работниците во работните заедници на основачите на интерната банка.

б) Фондови во интерната банка

Член 57

Заради формирање на средства за ликвидноста и сигурноста на работењето, како и за проширување на материјалната основа на трудот, интерната банка ги има следниве фондови:

- 1) резервен фонд;
- 2) фонд на основните средства.

Средствата на фондовите од став 1 на овој член се формираат од здружените средства на основачите на интерната банка и од средствата од член 17 став 3 на овој закон, а врз основа на самоуправната спогодба за основање на интерната банка, нејзините самоуправни општи акти и законот.

Средствата на фондовите на интерната банка се водат на име на основачите на интерната банка.

Средствата на фондовите на интерната банка се користат согласно со самоуправната спогодба за основање на интерната банка, со нејзините самоуправни општи акти и со законот.

Средствата на фондовите од став 1 на овој член интерната банка ги користи и за вложување во фондовите на основната банка при основањето на основна банка.

Член 58

Средствата на резервниот фонд се користат за одржување на текуштата ликвидност на интерната банка, за отпис на ненаплативите побарувања и за покритие на други ризици што произлегуваат од работењето на интерната банка.

Член 59

Во резервниот фонд се здружуваат средства на основачите на интерната банка, во височина што ќе се утврди со самоуправната спогодба за основање на интерната банка.

Член 60

Основачите на интерната банка, при откажувањето на самоуправната спогодба за основање на интерна банка, можат својот влог во резервниот фонд да го повлечат од фондот или да го пренесат врз другите основачи на таа банка.

Со самоуправната спогодба за основање на интерната банка и со нејзините самоуправни општи акти се утврдуваат условите, роковите и начинот на повлекување или пренесување на влогот од резервниот фонд.

Отказот на самоуправната спогодба од став 1 на овој член не го ослободува основачот на интерната банка од ризиците што произлегле од работењето на интерната банка за време додека бил основач на интерната банка.

Основачот на интерната банка во случајот од став 1 на овој член може да го повлече својот влог во резервниот фонд по намирувањето на обврските спрема интерната банка.

Член 61

Фондот на основните средства на интерната банка се состои од деловниот простор, мебелот, машините и другата опрема што служи за вршење на нејзината деловна активност.

Паричниот дел на средствата од фондот на основните средства интерната банка го користи за своето работење.

Член 62

Собранието на интерната банка може да одлучи интерната банка од свое име, а за сметка на своите основачи, да може да зема кредити за набавка на основни средства за интерната банка.

Член 63

Основачот на интерната банка има право да ги повлече средствата здружени во фондот на основните средства.

По истапувањето од интерната банка, основачот на интерната банка може да го повлече својот дел здружен во фондот на основните средства во паричен износ по намирувањето на обврските што ги има спрема интерната банка.

3. Основни банки

1) Основање на основна банка

Член 64

Основна банка можат да основаат основните и други организации на здружен труд и други општествени правни лица, освен општествено-политичките заедници кои со средствата со кои работат можат да ги извршуваат обврските односно да го поднесуваат ризикот предвиден со самоуправната спогодба за основање на основната банка (во натамошниот текст: основачи на основната банка), заради остварување на заедничките интереси и обезбедување парични средства за вршење, проширување и унапредување на дејноста и заради остварување на други заеднички интереси, како и за вршење на парични, кредитни и други банкарски работи, а врз основа на одлуки на своите основачи.

Основната банка е самостојна самоуправни финансиска организација.

Економско-финансискиот елаборат за основање на основната банка од член 7 на овој закон го усвојуваат основачите.

Елаборатот од став 3 на овој член содржи особено: - проекција на средствата и нивна структура, а посебно на средствата наменети за фондовите на банката;

- проекција на извозно-увозните работи и на девизниот прилив што ќе се остварува преку таа банка;

- елементи на одговорноста за поднесувањето на ризиците за работењето на банката и за обезбедувањето на ликвидноста на банката;

- ориентационен вид на работите што ќе ги врши основаната банка;

- техничка опременост и кадровски состав на работната заедница на основната банка за вршење на стручни работи, во согласност со овој закон;

- други елементи од значење за проценка на условите за успешна работа на банката.

Основната банка се основа со самоуправни спогодба за основање на основна банка.

Член 65

Основач на основната банка, во смисла на овој закон, е општественото правно лице кое:

1) ќе ја склучи самоуправната спогодба за основање на банката;

2) ќе здружи средства во фондовите на банката во согласност со самоуправната спогодба за основање на основната банка;

3) ќе склучи договор со основната банка за држење на средствата што се водат на жиро-сметката или на друга сметка кај Службата на општественото книговодство како депозит по видување кај таа банка.

Основач на основната банка е и општественото правно лице кое ќе ја склучи самоуправната спогодба за основање на основната банка и ќе здружи средства во фондовите на банката, во согласност со самоуправната спогодба за основање на основната банка.

Основачот на една или повеќе банки може одговорноста за работењето и ризикот на банките чијшто е основач да ја преземе најмногу до височината на својот деловен фонд.

Член 66

Основната банка може да ги врши сите банкарски работи под условите предвидени со закон.

2) Деловни единици и организациони делови

Член 67

Основната банка може да олучи да основе деловна единица на основната банка во која ќе управува со определени работи на банката, во согласност со самоуправната спогодба за основање на основната банка.

Со самоуправната спогодба од став 1 на овој член се утврдуваат особено:

- 1) условите за основање деловна единица;
- 2) делокругот на работењето на деловната единица;
- 3) правата, обврските и одговорностите на основачите на банката спрема деловната единица;
- 4) начинот на управување со деловната единица;
- 5) начинот на располагање со средствата преку сметка кај Службата на општественото книговодство за вршење на посебните функции на деловната единица.

Член 68

Одлука за основање деловна единица донесува собранieto на основната банка.

Деловната единица на основната банка нема својство на правно лице.

Деловната единица не може да го распоредува заедничкиот доход ниту да формира фондови.

Деловната единица не може да одобрува инвестициони кредити, освен кредити за комунално-станбената изградба и малото стопанство, ако е тоа предвидено со одлуката од став 1 на овој член.

Работите преку деловната единица основната банка ги врши преку својата сметка кај Службата на општественото книговодство за вршење на работи преку деловната единица, а средствата на таа сметка претставуваат составен дел на жиро-сметката на основната банка.

Член 69

Основната банка може да има деловни организациони делови, како што се: експозитури, агенции, истурени шалтери и претставништва во Југославија.

Член 70

Во судскиот регистар се запишува и деловната единица од член 67 на овој закон.

Деловниот организационен дел на основната банка од член 69 на овој закон се евидентира во судскиот регистар согласно со законот.

3) Управување и одлучување во основната банка

Член 71

Со основната банка управуваат општествените правни лица што ја склучиле самоуправната спогодба за основање на основна банка или што и пристапиле.

Основната банка не може да го одбие барањето на општественото правно лице да пристапи кон самоуправната спогодба за основање на основна банка, ако ги исполнува условите од таа спогодба и од овој закон.

Член 72

Основачот на основната банка може да ја откаже самоуправната спогодба за основање на основна банка.

Условите за откажување на самоуправната спогодба за основање на основна банка и повлекување на здружени-

те или вложените средства се утврдуваат во таа спогодба, водејќи сметка за заштитата на ликвидноста на основната банка.

Откажувањето на спогодбата од став 1 на овој член не го ослободува основачот на основната банка од обврските настанати пред истапувањето од банката, како и од ризиците што ќе произлезат од работењето на основната банка за времето додека бил основач на основната банка.

Член 73

Управувањето со основната банка од член 71 на овој закон, основачите го остваруваат врз основа на здружените и вложените средства односно орочените депозити над една година.

Правото на учество на основачите на банката во управувањето со банката поблиску се определува со самоуправната спогодба за основање на банката и со статутот.

Со самоуправната спогодба за основање на основната банка можат да им се ограничат определени права на управување на оние основачи што не ги извршуваат обврските од самоуправната спогодба за основање на основната банка, како и други обврски спрема банката, за времето додека не ги извршат тие обврски.

Член 74

Општествените правни лица што не склучиле самоуправна спогодба за основање на основна банка, а кои здружиле или вложиле средства за определени намени во основната банка врз основа на посебна самоуправна спогодба или договор, управуваат со здружените или вложените средства за односната намена, учествуваат во распределбата на приходот како заеднички доход и го поднесуваат ризикот што произлегува од работењето со тие средства.

Член 75

Орган на управување со основната банка е собранieto на банката.

Извршен орган на собранieto на банката е извршниот одбор.

Основната банка има кредитен одбор.

Основната банка може да има и други органи кои собранieto на банката им доверува определени надзорни, извршни, научни, стручни, советодавни и слични работи.

Со самоуправната спогодба за основање на основната банка, со нејзиниот статут или со посебна одлука на собранieto на основната банка, можат да се формираат одбори, комисии и други работни и советодавни тела и да се утврди нивниот делокруг, правата, должностите и одговорностите.

Член 76

Собранието на основната банка го сочинуваат делегати на основачите на основната банка.

Бројот на делегатите на основачите на основната банка и начинот на изборот на делегати за собранieto се утврдуваат со самоуправната спогодба за основање на основната банка и со статутот.

Член 77

Со самоуправната спогодба за основање на основната банка и со статутот може да се предвиди при разгледувањето и усвојувањето на среднорочните и годишните планови, на годишните извештаи и завршната сметка на основната банка, да се свика конференција на сите основачи на основната банка заради информирање, давање забелешки и предлози, со тоа што нејзините ставови да мораат да се разгледаат во собранieto на основната банка.

Член 78

Собранието на основната банка:

- 1) утврдува дека е склучена самоуправната спогодба за основање на основната банка;
- 2) донесува статут на основната банка;
- 3) донесува измени и дополненија на статутот на основната банка;
- 4) донесува одлука за престанување на работата на основната банка;

5) донесува среднорочен план и годишен план и мерки за нивно спроведување, како и акти на деловната политика на банката;

6) одлучува за условите за давање кредити;

7) одлучува за горната граница на задолжување на основната банка во Социјалистичка Федеративна Република Југославија и во странство;

8) го разгледува и усвојува извештајот за работата на основната банка;

9) ја усвојува завршната сметка на основната банка и одлучува за употребата и распоредувањето на остварениот приход;

10) одлучува за исправка на вредноста на спорните и сомнителните побарувања и за отписот на ненаплативите побарувања;

11) донесува програма за развој на организацијата и работењето на основната банка и дава насоки за остварувањето на таа програма;

12) ги избира и ги разрешува членовите на извршниот одбор, на кредитниот одбор, како и на другите одбори и комисии и на другите работни тела на основната банка;

13) ја усвојува самоуправната спогодба за меѓусебните односи на основната банка и на работниците во работната заедница на основната банка;

14) усвојува други самоуправни спогодби и презема други обврски, што според друга основа не ги презема основната банка;

15) го именува и разрешува работоводниот орган на основната банка.

Член 79

Со статутот на основната банка се утврдуваат составот, бројот на членовите и делокругот на извршниот одбор на основната банка.

Собранието на основната банка ги избира членовите на извршниот одбор и на кредитниот одбор од редовите на работниците на основачите на банката.

Член 80

Извршниот одбор на основната банка ги врши особено следните работи:

1) свикува седници на собранието на основната банка;

2) подготвува предлози за кои решава собранието на основната банка;

3) се грижи за остварувањето на задачите од среднорочниот план и од годишниот план на основната банка, како и за извршувањето на другите одлуки на собранието на основната банка;

4) се грижи за одржувањето и ги презема и ги спроведува мерките за одржување на ликвидноста на основната банка;

5) донесува одлуки за земање и давање кредити, авали и гаранции за чие донесување е овластен со статутот, во согласност со мерилата што ги утврдува собранието на банката;

6) формира одбори и комисии за извршување на посебните задачи од својот делокруг, го определува нивниот делокруг и ги именува нивните членови;

7) го одобрува извештајот за пописот на средствата и на изворите на средствата;

8) врши и други работи помеѓу седниците на собранието, во рамките на овластувањата утврдени со статутот и со посебни одлуки на собранието на основната банка.

Извршниот одбор е должен да свика собрание на основната банка ако тоа го бараат повеќе од една третина од делегатите на банката.

Член 81

Основната банка може да има еден или повеќе кредитни одбори.

Поблиските одредби за бројот на кредитните одбори и за бројот на членовите, за составот и делокругот, за правата, обврските и одговорностите на кредитните одбори, се утврдуваат со статутот или со одлука на собранието на основната банка.

Член 82

За донесување одлуки за земање и давање краткорочни кредити меѓу банките за ликвидност до определен износ,

со рок за враќање до 30 дена, извршниот одбор може да го овласти работоводниот орган на основната банка.

Работоводниот орган на основната банка е должен редовно да му поднесува извештај на извршниот одбор на основната банка за користењето на овластувањето од став 1 на овој член.

Можноста и обемот на овластувањето за одлучување од став 1 на овој член се утврдуваат со статутот на основната банка.

Член 83

За давање кредити на граѓаните, извршниот одбор формира комисија од стручни работници на работната заедница.

Во комисијата од став 1 на овој член можат да се избираат граѓани кои имаат штедни влогови кај таа банка.

Комисијата од ст. 1 и 2 на овој член работи врз основа на овластувањата дадени во одлуката за нејзиното формирање, во согласност со актот на собранието на основната банка и со актите на нејзината деловна политика во кои се утврдуваат намената, обемот и условите за давање кредити, во согласност со прописите.

Член 84

Основната банка има индивидуален или колегијален работоводен орган.

Поблиските одредби за начинот на именување и разрешување односно за правата и должностите на работоводниот орган на основната банка се утврдуваат со самоуправната спогодба за основање на основната банка и со нејзиниот статут, во согласност со законот.

Правата и должностите на работоводниот орган на основната банка во однос на работната заедница на основната банка се утврдуваат со статутот на основната банка, со други самоуправни општи акти и со самоуправната спогодба склучена помеѓу основната банка и нејзината работна заедница.

4) Планирање и деловна политика во основната банка

Член 85

Основната банка донесува среднорочен план и годишни планови за остварување на среднорочниот план.

Во согласност со чл. 11 и 12 на овој закон, во подготовката на плановите на банката се тргнува од:

– заедничките цели и политиката на стопанскиот и долгорочниот развој на земјата;

– оценетите можности и услови за развој на основачите на банката;

– заедничките основи за подготвување на среднорочните планови на здружената банка и на основните банки во нејзиниот состав;

– преземените обврски утврдени со самоуправни спогодби, општествени договори и со договори склучени заради остварување на одделни заеднички интереси и цели утврдени со плановите.

Член 86

Заедничките основи за подготвување на среднорочните планови се утврдуваат како единствен акт за планот на здружената банка и за плановите на основните банки во нејзиниот состав.

Заедничките основи за подготвување на среднорочните планови содржат особено:

– оцена на заедничките услови и можности за развој и заеднички интереси на здружениот труд во рамките на основната и здружената банка;

– цели и задачи на заедничката развојна и деловна политика на здружената банка и на основните банки во нејзиниот состав;

– меѓусебни обврски на здружената банка и на основните банки што ќе се утврдат во нивните планови и начин на нивното остварување.

Член 87

Со среднорочниот план на основната банка се утврдуваат особено:

– обемот и формите на здружување и вложување средства за вршење на текуштата дејност и за планирање

ње на материјалната основа на трудот на организациите на здружен труд и на други општествени правни лица;

- наменската структура на ангажирањето на паричните средства;

- условите, критериумите и приоритетите за ангажирање на паричните средства;

- условите за заедничко ангажирање на парични средства со други банки заради финансирање на инвестиционите проекти и на заедничките програми за развој од суштествено значење за стабилен развој на стопанството на земјата;

- основите на политиката за зголемување на заедничкиот доход и за негова распределба и условите за користење на заедничките резерви.

Член 88

Составен дел на среднорочниот план на основната банка претставуваат:

- 1) планот на билансот на банката;
- 2) планот на слободниот инвестиционен потенцијал;
- 3) планот на приливот и одливот на девизи;
- 4) планот на приходите и расходите;
- 5) одлуката за критериумите и показателите за оцена на општествено-економската оправданост на намеруваните инвестиции.

Член 89

Со годишниот план на основната банка се утврдуваат мерките и активностите за остварување на целите и задачите предвидени со среднорочниот план, тргнувајќи од оцената на условите и можностите за развој во годината за која се донесува планот.

Составен дел на годишниот план на основната банка претставуваат:

- 1) планот на билансот на банката;
- 2) планот на слободниот инвестиционен потенцијал;
- 3) планот на приливот и одливот на девизи;
- 4) планот на приходите и расходите;
- 5) одлуката за политиката на каматните стапки и на надоместите за услуги.

Член 90

Основната банка е должна при утврдувањето на условите и критериумите за ангажирање на парични средства во своите планови и при нивната реализација да обезбеди рентабилност, ликвидност и сигурност на пласманите, така што средствата да се насочуваат кон кредитно способните, финансиски и деловно успешните побарувачи на кредити, а кога се во прашање барања за финансирање на инвестиции - кон организационо и кадровски оспособените инвеститори.

Банката е должна, заради зголемување на економската ефикасност на банкарскиот кредит и на планските барања за реструктурирање на сопанството, при утврдувањето на критериумите и мерилата за насочување на средствата во своите планови и при нивната реализација, да им обезбеди приоритет:

- на вложувањата што покажуваат најдобар односно подобар однос на очекуваната акумулација спрема вложениите средства;

- на вложувањата што под исти други услови обезбедуваат поголеми и побрзи вкупни нето девизни ефекти.

При утврдувањето на плановите и насочувањето на средствата, банката може да користи и други економски критериуми, како што се: коефициентот на обртот на средствата, стапката на самофинансирањето и др.

Член 91

Основната банка може да одобруа користење на инвестициони кредити и да дава гаранции по основ на тие кредити само до износот на слободниот инвестиционен потенцијал за односната година, во согласност со законот.

Член 92

Основната банка е должна своите плански акти да ги објави на начиниот утврден со статутот на банката.

Член 93

Основната банка е должна најмалку еднаш годишно да ги известува своите основачи за резултатите од оства-

рувањето на плановите, како и за извршувањето на обврските што спогодбено односно договорно се утврдени заради остварување на заедничките интереси и цели утврдени со плановите на банката.

Роковите, содржината и начинот на известување се утврдуваат со статутот на основната банка.

5) Одржување ликвидност и поднесување ризици во основната банка

Член 94

Со самоуправната спогодба за основање на основната банка, со среднорочниот план и со годишниот план на основната банка се утврдуваат начинот, мерките и одговорностите за одржување на ликвидноста на основната банка, како и обемот на потребните ликвидни средства во однос на обврските на основната банка.

Член 95

Основачите на основната банка и други општествени правни лица не можат да располагаат со средствата на својата жиро-сметка и на другите сметки што се водат кај Службата на општественото книговодство а се вклучени кај таа банка за времето додека банката е неликвидна.

Член 96

Основната банка која дава авал на хартии од вредност што ги издаваат организации на здружен труд, дава гаранции за нивните обврски и издава сопствени хартии од вредност заради одржување на ликвидноста, е должна да формира посебна резерва на ликвидноста.

Народната банка на Југославија ги утврдува условите под кои се формира посебната резерва на ликвидноста и рамките за давање авал по овој основ.

Формирањето и износот на посебната резерва на ликвидноста, во однос на обемот на работите од став 1 на овој член, се утврдуваат со самоуправната спогодба за основање на основната банка, со среднорочниот план на основната банка и со други самоуправни општи акти или со одлуки на Собранието на основната банка.

Средствата на посебната резерва на ликвидноста се држат на редовната жиро-сметка на основната банка, ако со сојузен закон не е поинаку определено.

Член 97

За одржување на текуштата ликвидност, во случај на краткорочна временска неусогласеност помеѓу средствата и обврските, може да се склучи самоуправна спогодба на основните и здружените банки за нивното меѓусебно краткорочно кредитирање.

Со спогодбата од став 1 на овој член се утврдуваат постапката, условите и изворите на средства за кредитирањето од тој став.

Работите од став 1 на овој член можат да се вршат во рамките на здружението на банките, преку неговата посебна сметка кај Службата на општественото книговодство, како и во рамките на здружените банки.

Здруженијата на банките и здружените банки, во рамките на вршењето на работите од став 1 на овој член, можат да вршат промет на хартиите од вредност издадени според одредбите на сојузниот закон со кој се уредува обезбедувањето на плаќањата помеѓу корисниците на општествени средства, како и промет на други хартии од вредност.

Со самоуправната спогодба од став 1 на овој член се утврдуваат правата, обврските и заемната одговорност на сите учесници во рамките на здружението на банките и здружените банки.

Административно-стручните, помошните и со нив слични работи ги вршат работниците во работната заедница на здружението на банките од став 1 на овој член односно работниците во работната заедница на здружената банка.

Член 98

Обврските на основната банка се намираваат врз товар на средствата на нејзината жиро-сметка.

Ако на жиро-сметката на основната банка нема доволно средства за намиравање на обврските, се користат прво средствата од нејзиниот резервен фонд, а потоа спед-

ствата од нејзината задолжителна резерва кај Народната банка на Југославија.

Средствата на задолжителната резерва од став 2 на овој член основната банка може да ги користи најмногу до 50% од вкупно издвоените средства на задолжителната резерва до донесувањето на програма за санација на основната банка.

Искористените средства на резервниот фонд и средствата на задолжителната резерва се враќаат од жиро-сметката на основната банка од првиот нареден прилив, во согласност со сојузниот закон.

Во периодот на користењето на резервниот фонд и на задолжителната резерва кај Народната банка на Југославија, основната банка не може да дава кредити ниту да врши други пласмани.

Член 99

Работоводниот орган на основната банка презема мерки за обезбедување на ликвидноста на банката и е должен редовно да го известува извршниот одбор на банката за користењето на средствата од резервниот фонд и на средствата од задолжителната резерва за намирување на обврските на основната банка.

Член 100

Ако основната банка ги користи средствата од резервниот фонд во смисла на член 98 став 2 од овој закон во вкупно траење од десет работни дена во текот на месецот, извршниот одбор на основната банка е должен да ја разгледа состојбата на ликвидноста и да ги преземе мерките предвидени со самоуправните општи акти на основната банка заради обезбедување средства на жиро-сметката на основната банка за уредно извршување на обврските.

Член 101

Ако основната банка ги користи средствата од задолжителната резерва во смисла на член 98 ст. 1, 2 и 3 од овој закон непрекинато во траење од пет работни дена или со прекини во траење од десет работни дена во текот на еден месец, извршниот одбор на банката е должен да ги преземе мерките предвидени со самоуправните општи акти на основната банка за одржување на ликвидноста на основната банка.

Извршниот одбор на основната банка е должен одлучата за преземање на мерките од став 1 на овој член да ја донесе во рок од пет работни дена од денот на истекот на роковите од став 1 на овој член и за тоа веднаш да ја известува народната банка на републиката односно народната банка на автономната покраина.

Член 102

Основната банка се смета неликвидна, во смисла на овој закон, ако со мерките од чл. 100 и 101 на овој закон што се преземени во рок од десет работни дена од истекот на рокот од член 101 на овој закон, не се обезбедени средства за враќање на искористените средства на задолжителната резерва за редовно извршување на обврските на основната банка.

Основната банка се смета неликвидна и ако ги користи средствата на задолжителната резерва над 50%.

Член 103

Претседателот на извршниот одбор на основната банка е должен во рок од пет дена од денот на истекот на рокот од член 101 став 2 на овој закон да свика седница на извршниот одбор на која ќе се разгледа состојбата на ликвидноста на банката.

Ако извршниот одбор утврди дека основната банка е неликвидна, должен е, во рок од пет наредни дена од денот на одржувањето на седницата на која е утврдено дека банката е неликвидна, да свика седница на собранието на основната банка која мора да се одржи во рок од наредните 20 дена од денот на одржувањето на седницата на извршниот одбор.

На седницата на собранието на основната банка во рокот од став 1 на овој член ќе се определат мерките, начинот и рокот за отстранување на причините за неликвидноста на банката.

Член 104

Народната банка на републиката односно народната банка на автономна покраина, ако оцени дека донесените мерки и одлуки не се доволни за санација на основната банка, може да му предложи на собранието на основната банка и дополнителни мерки за санација на таа банка.

Народната банка, во согласност со став 1 на овој член, може на собранието на основната банка да му предложи разрешување на работоводниот орган на основната банка.

Член 105

Ако во рокот од член 103 став 3 на овој закон не се обезбедат услови за ликвидност на основната банка, собранието на основната банка во рок од наредните 30 дена донесува санациона програма на банката.

Основната банка е должна за донесените одлуки и за преземените мерки од став 1 на овој член веднаш да ги известува народната банка на републиката односно народната банка на автономната покраина и Народната банка на Југославија, надлежната Служба на општественото книговодство, собранието на републиката односно собранието на автономната покраина и собранието на општината на чија територија е седиштето на основната банка.

Член 106

Собранието на републиката односно собранието на автономната покраина, врз основа на предлог од собранието на банката и мислење од Народната банка на Југославија, може да донесе посебни мерки за санација на основната банка.

По исклучок, ако со мерките што ги презело собранието на основната банка, со дополнителните мерки и со мерките на собранието на републиката односно на собранието на автономната покраина не се обезбеди санација на основната банка, а престанувањето на работата на банката би предизвикало поголеми растројства во одржувањето на ликвидноста во земјата и спрема странство, народната банка на републиката односно народната банка на автономната покраина и Народната банка на Југославија ќе ја одложат наплатата на дел од дадените кредити, на начин и под услови што за секоја поединечна банка ќе ги утврди Собранието на СФРЈ.

Ако во санацијата на основната банка учествува општествено-политичката заедница, надлежниот орган во републиката односно во автономната покраина може, на предлог од народната банка на републиката односно од народната банка на автономната покраина, да донесе одлука за именување на овластено лице во основната банка од редот на стручњаците за определена област, кое ќе врши контрола над спроведувањето на сите мерки за санација на основната банка.

Овластеното лице од став 3 на овој член има право и должност да ја запре од извршување секоја одлука на органот на основната банка која не е во согласност со мерките за санација на основната банка и за тоа веднаш да го известува собранието на републиката односно собранието на автономната покраина заради донесување конечна одлука.

Член 107

Ако со мерките од чл. 105 и 106 на овој закон, во рок од наредните 90 дена не се обезбеди санација на банката, основната банка престанува со работата.

Член 108

За престанување на работата на основната банка собранието на основната банка ги известува народната банка на републиката односно народната банка на автономната покраина и Службата на општественото книговодство.

Член 109

Ако основната банка престане со работата, побарувањата на граѓаните по основ на штетни влогови, текушти сметки и депозити на девизните сметки на граѓаните се намираат пред намирувањето на побарувањата на другите доверители на основната банка.

По намирувањето на обврските од став 1 на овој член, од расположивите средства прво се намируваат доверителите што не се основачи на таа основна банка.

Член 110

За своите обврски основната банка одговара со сите средства со кои располага.

Ако средствата од став 1 на овој член не се доволни за намирување на обврските на основната банка, основачите на таа банка одговараат за нејзините обврски во согласност со самоуправната спогодба за основање на основната банка.

Член 111

Ненаплативите побарувања по дадени кредити основната банка ги отпишува врз товар на приходите што ќе ги оствари со своето работење.

Ако ненаплативите побарувања не можат да се отпишат врз товар на приходите на основната банка, отписот се врши врз товар на средствата на фондот на солидарната одговорност на основната банка.

Ако ненаплативите побарувања не можат да се отпишат врз товар на средствата на фондот на солидарната одговорност, собранието на основната банка одлучува за начинот на отписот и за изворите на средствата од кои ќе се врши отписот.

Искористените средства од фондот на солидарната одговорност на основната банка за отпис на ненаплативите побарувања мораат да се вратат во тој фонд во рок кој не може да биде подолг од пет години, со тоа што во тој рок секоја година да се враќа најмалку една петтина од искористените средства.

б) Формирање, употреба и распоредување на приходите и на заедничкиот доход во основната банка

Член 112

Приходите на основната банка се формираат од:

- 1) учеството во доходот по основ на заеднички остварениот доход во Социјалистичка Федеративна Република Југославија односно во приходот од заедничките вложувања во странство;
- 2) каматите на дадените кредити;
- 3) надоместите за вршење на банкарски услуги;
- 4) позитивното салдо на курсните разлики;
- 5) другите приходи што основната банка ќе ги оствари со своето работење, согласно со нејзиниот статут и прописите.

Член 113

Приходите што ќе ги оствари основната банка со своето работење, по намирувањето на трошоците на работењето и по издвојувањето за работната заедница, како заеднички доход, основачите на основната банка ги распоредуваат помеѓу себе според придонесот што го дале во остварувањето на заедничкиот доход, на начинот и во согласност со самоуправната спогодба за основање на основната банка.

Член 114

Во трошоците на работењето на основната банка од член 17 на овој закон спаѓаат каматите на примените кредити и другите средства, надоместите за банкарски услуги, негативното салдо на курсните разлики, отписот на ненаплативите побарувања, трошоците на амортизацијата, трошоците за деловни простории и опрема и другите трошоци на работењето, согласно со самоуправната спогодба за основање на основната банка.

Член 115

Ако приходите што ќе ги оствари основната банка со своето работење не се доволни за покритие на трошоците на работењето од член 114 на овој закон и за издвојување средства за работната заедница, а во фондот на солидарната одговорност нема средства за покритие на настанатата загуба, собранието на основната банка, при донесувањето на завршната сметка, донесува одлука за начинот на покритие на настанатата загуба.

Собранието на основната банка е должно, истовремено, да ги разгледа причините за настанатата загуба и да ја утврди одговорноста за настанатата загуба во работењето, како и да донесе мерки за покритие на настанатата загуба.

Во покритието на загубите на основната банка можат да учествуваат и други основни банки, ако тоа е во интерес на нивните основачи.

Ако во рок од една година од денот на донесувањето на одлуката од став 1 на овој член не се покрие настанатата загуба односно не се усвои програмата за санација на банката, основната банка престанува со работата.

Во случај на престанок на работата на основната банка од став 4 на овој член се применуваат одредбите на овој закон што се однесуваат на обврските на основната банка која престанува со работата по завршената постапка за санација.

Член 116

Работниците во работната заедница на основната банка, стекнуваат доход од приходот што основната банка ќе го оствари со своето работење, зависно од придонесот во работењето на основната банка и задоволувањето на потребите и интересите на основачите на основната банка.

Средствата за лични доходи и за заедничка потрошувачка работниците во работната заедница на основната банка ги стекнуваат во согласност со основите и мерилата утврдени во самоуправната спогодба, склучена помеѓу основната банка и нејзината работна заедница и во согласност со општествените договори за распределба на средствата за лични доходи и за заедничка потрошувачка на работниците во здружениот труд и на работниците во работните заедници на основачите на основната банка.

Со самоуправната спогодба од став 2 на овој член се обезбедува средствата за работната заедница да зависат од обемот и квалитетот на работата и од степенот на одговорноста во работата на работната заедница.

7) Фондови во основната банка

Член 117

Заради формирање на средства за обезбедување на сигурност и ликвидност на работењето, како и на материјалната основа на трудот, основната банка има фондови:

- 1) фонд на солидарната одговорност;
- 2) резервен фонд;
- 3) фонд на основните средства.

Основната банка може да формира и други фондови врз основа на самоуправната спогодба за основање на основната банка и на нејзиниот статут или врз основа на други самоуправни спогодби и одлуки на основачите на основната банка.

Средствата на фондовите од ст. 1 и 2 на овој член се формираат од здружените средства на основачите на основната банка и од средствата од член 17 став 3 на овој закон, врз основа на самоуправната спогодба за основање на основната банка, нејзиниот статут и законот.

Средствата на фондовите на основната банка се водат на име на основачите на основната банка.

Средствата на фондовите на основната банка се користат согласно со самоуправната спогодба за основање на основната банка и со нејзиниот статут или врз основа на други самоуправни спогодби и одлуки на основачите на банката.

Член 118

Средствата на фондот на солидарната одговорност се користат за отпис на ненаплативите побарувања, како и за покритие на загубите и на другите ризици што произлегуваат од работењето на основната банка.

Средствата на фондот на солидарната одговорност можат да се користат и за вложувања во намените согласно со самоуправната спогодба за основање на банката или со одлуките на собранието на основната банка.

Член 119

Височината на средствата во фондот на солидарната одговорност изнесува најмалку 5% од состојбата на пласманите по кои основната банка поднесува ризик по завршната сметка за претходната година.

Начинот на здружување и рокот на уплата на средствата во фондот на солидарната одговорност се утврдуваат со самоуправната спогодба за основање на основната банка, со тоа што рокот на уплата не може да биде подолг од пет години, а височината на здружувањето изнесува најмалку 1% годишно.

Член 120

Средствата на резервниот фонд се користат за одржување на текуштата ликвидност на основната банка, согласно со законот и со другите прописи.

Средствата на резервниот фонд се држат издвоени на посебна сметка кај народната банка на републиката односно кај народната банка на автономната покраина.

Член 121

Во резервниот фонд се здружуваат средствата на основачите на основната банка, со тоа што износот на средствата здружени во тој фонд не може да биде помал од 1% од состојбата на пласманите по кои основната банка поднесува ризик, по завршната сметка за секоја година за која се врши издвојување на средства во тој фонд.

Кога вкупните средства на резервниот фонд ќе достигнат височина од најмалку 5% од износот на основницата од став 1 на овој член, престанува обврската за здружување во тој фонд.

Член 122

Основачите на основната банка при откажувањето на самоуправната спогодба за основање на основната банка, можат да го пренесат својот влог во фондот на солидарната одговорност и влогот во резервниот фонд на другите основачи на таа основна банка, или можат да ги повлечат од тие фондови.

Со самоуправната спогодба за основање на основната банка и со најзиниот статут се утврдуваат условите, роковите и начинот на пренесување и повлекување на влоговите од фондот на солидарната одговорност и од резервниот фонд, водејќи сметка за ликвидноста на банката.

Основачот на основната банка, во случајот од став 1 на овој член може да ги повлече своите влогови во резервниот фонд и во фондот на солидарната одговорност по намирувањето на обврските спрема основната банка.

Член 123

Средствата на фондот на основните средства на основната банка се состојат од деловен простор, мебел, машини и друга опрема што служат за вршење на нејзината деловна активност.

Паричниот дел на фондот на основните средства банката го користи за своето работење, или може да го здружи во фондот на основните средства на здружената банка.

Член 124

Собранието на основната банка може да одлучи основната банка од свое име, а за сметка на своите основачи, да може да зема кредити за набавка на основни средства на основната банка.

Член 125

По истапувањето од основната банка основачот на основната банка може да го повлече својот дел здружен во фондот на основните средства, во паричен износ, по намирувањето на обврските што ги има спрема основната банка, во роковите утврдени со самоуправната спогодба.

4. Здружена банка

Член 126

Заради остварување на заедничките интереси и основните цели на општествено-економскиот развој и на своите планови, основните банки основаат здружена банка, како самостојна самоуправна финансиска организација.

Здружената банка се основа врз основа на одлуки на основачите на основните банки, а кога е тоа предвидено со самоуправната спогодба за основање на основната банка и врз основа на одлуки на собранијата на основните банки.

Здружената банка се основа во согласност со чл. 6 до 8 од овој закон.

Оцена на условите за основање на здружена банка дава Народната банка на Југославија, во согласност со член 7 од овој закон.

Основната банка може да биде основач на повеќе здружени банки.

Член 127

Здружената банка ги врши банкарските работи што се утврдени во самоуправната спогодба за основање здружена банка, а особено работите што се однесуваат на:

1) здружување на средства и вложувањето на средства за определени намени;

2) собирањето и насочувањето на средствата на депозитите за определени намени и на општествено насочените средства согласно со законот и со другите прописи, со општествените договори и самоуправната спогодба за основање на здружената банка;

3) оценување на заедничките можности и услови за развој и на заедничките интереси на основачите на здружената банка при донесувањето на среднорочните и годишните планови;

4) земање и давање кредити, гаранации и авали на гартии од вредност во Социјалистичка Федеративна Република Југославија;

5) издавање и промет на хартии од вредност;

6) девизни, кредитни, работи на платниот промет со странство и други работи со странство, во согласност со сојузниот закон;

7) организирање собирање на штетни влогови и депозити на физички лица во странство од името и за сметка на своите основачи;

8) организирање и унапредување на информативниот систем и функционалното организирање на здружените банки и основачите;

9) унапредување на банкарското работење, технологијата на работата и техничката опременост на банките и образованието на кадрите;

10) координирање на активноста на основачите на здружената банка, во постапката на санација на основачи на здружената банка.

Член 128

Здружената банка е правно лице со права, обврски и одговорности што ги има врз основа на уставот и самоуправната спогодба за основање на здружената банка и овој закон.

Здружената банка може да има свои претставништва во Социјалистичка Федеративна Република Југославија и, под условите пропишани со сојузен закон, во странство.

Член 129

Со здружената банка врз принципот на делегатското одлучување, управуваат делегати на работниците од редовите на основачите на основните банки, избрани на собранијата на основните банки.

Член 130

Здружената банка донесува среднорочен план и годишни планови за остварување на среднорочните планови.

Член 131

Предлогот на заедничките основи за подготвување на среднорочниот план на здружената банка и на основните банки во нејзиниот состав го подготвува работоводниот орган на здружената банка, во соработка со работоводните органи на основните банки.

Предлогот на заедничките основи го утврдува извршниот одбор на здружената банка, што претходно го разгледуваат извршните одбори на основните банки.

Заедничките основи за подготвување на среднорочниот план ги усвојуваат собранијата на основните и на здружените банки.

Член 132

Составен дел на среднорочниот и годишниот план на здружената банка, покрај планските акти од чл. 88 и 89 на

овој закон претставува и планот на збирно консолидирањето биланс на здружената банка.

Член 133

Заради остварување на заедничките задачи врз реализацијата на целите на економската, монетарната, девизната и кредитната политика на земјата и на заедничката развојна и деловна политика на здружената банка и на основните банки во нејзиниот состав, што е утврдена во плановите на банките, банките склучуваат самоуправни спогодби или договори со други финансиски организации.

Заради остварување на одделните развојни програми и планови на текуштите активности на своите основачи и на другите општествени правни лица, банката стапува во конзорциуми со други финансиски организации.

Член 134

Одредбите за планирањето за основните банки, чл. 85 до 93 на овој закон, се применуваат и на здружената банка.

Член 135

За одржување на текуштата ликвидност на здружената банка, основните банки можат да здружуваат, покрај други средства, и дел од средствата на своите резервни фондови и од средствата на посебната резерва за ликвидност.

Член 136

Основната банка – основач на здружената банка што ја предизвикала неликвидноста на здружената банка не може да располага со средствата на својата жиро-сметка, ниту со средствата вложени во банката, за времето додека здружената банка е неликвидна.

Здружената банка кога е неликвидна е должна да утврди која основна банка ја предизвикала неликвидноста на здружената банка и за тоа да ја извести надлежната служба на општественото книговодство.

Член 137

Заради обезбедување на средства за извршување на работите од член 127 на овој закон и за извршување на обврските утврдени со законот, здружената банка има фонд на солидарната одговорност, резервен фонд и фонд на основните средства.

Здружената банка може да формира и други фондови согласно со самоуправната спогодба за основање на здружената банка.

Средствата на фондовите од ст. 1 и 2 на овој член се формираат од соодветните фондови на основните банки и од средствата од член 17 став 3 на овој закон во височина, под услови и на начин што се предвидени со самоуправната спогодба за основање на здружената банка.

Средствата на фондовите на основните банки што се здружуваат во фондовите на здружената банка можат, согласно со самоуправната спогодба од став 3 на овој член, да се држат во фондовите на основните банки до нивното користење од страна на здружената банка, освен резервниот фонд.

Член 138

Одредбите од овој закон за основната банка што се однесуваат на управувањето и одлучувањето; деловната политика; одржувањето на ликвидноста и поднесувањето на ризиците односно покривањето на загубите; формирањето, употребата и распоредувањето на приходите и фондовите и на работната заедница на основната банка – се применуваат и врз здружената банка односно врз работната заедница на здружената банка, ако со овој закон или со друг сојузен закон не е поинаку определено.

5. Банкарски конзорциуми

Член 139

За остварување на развојните планови и кредитирање на програмите на текуштата активност на организациите на здружен труд и на други општествени правни лица, две или повеќе банки и финансиски организации можат да формираат банкарски конзорциум заради пошироко здружување на средства и обезбедување кредити во Соци-

јалистичка Федеративна Република Југославија и во странство.

Банките и други финансиски организации, освен самоуправните фондови на здружен труд, можат да формираат банкарски конзорциум заедно со странски банки и други финансиски организации.

Член 140

Конзорциумот на банките се формира со самоуправна спогодба или со договор.

Со самоуправната спогодба или договорот од став 1 на овој член се утврдуваат особено:

- 1) целите на формирањето на конзорциумот;
- 2) банките и другите финансиски организации што учествуваат во конзорциумот (членовите на конзорциумот);
- 3) банката или другата финансиска организација која од името на членовите ги организира и ги координира работите на конзорциумот;
- 4) органите на управување со работите на конзорциумот;
- 5) меѓусебните права и обврски на членовите на конзорциумот;
- 6) времето за кое конзорциумот се основа и начинот на неговиот престанок;
- 7) начинот на поднесување на општиот и посебниот ризик на членовите на конзорциумот што произлегува од работите на конзорциумот.

Конзорциумот може да биде траен ако се во прашање заеднички интереси од постојан карактер, или повремен ако е во прашање само извршувањето на определена работа.

Ако во конзорциумот учествуваат странски лица, се склучува со договор за формирање на конзорциумот со кој се утврдуваат правата, обврските и одговорностите на договорните страни во согласност со став 2 од овој член.

6. Поштенска штедилница

Член 141

Поштенската штедилница претставува единствена финансиска и штедилничка организација за територијата на Социјалистичка Федеративна Република Југославија која врши дејност од посебен општествен интерес.

Поштенската штедилница ја основаат организациите на здружен труд од ПТТ сообраќај и други организации на здружен труд чија дејност е од значење за правилно и непречено функционирање на ПТТ систем, под условите што ќе се утврдат со самоуправната спогодба за основање на Поштенската штедилница.

Поштенската штедилница може да има претставништва во Социјалистичка Федеративна Република Југославија.

Член 142

Поштенска штедилница се основа со склучување на самоуправна спогодба врз основа на претходни одлуки на органите на управување на основачите.

Самоуправната спогодба за основање на Поштенската штедилница ги содржи особено:

- заедничките цели заради кои се основа Поштенската штедилница;
- дејноста на Поштенската штедилница;
- начинот на управување и одредби за органите на управување на Поштенската штедилница;
- одредбите за работоводниот орган;
- основите на системот за планирање и на деловната политика, а посебно постапката за усвојување на спогодбата за основите на среднорочниот план на Поштенската штедилница и постапката за донесување на годишен план за извршување на среднорочниот план и мерките за нивно извршување.
- начинот на формирање на приходите;
- мерките и одговорностите за обезбедување на ликвидноста;
- начинот на формирање и користење на средствата на фондовите на Поштенската штедилница;
- правата, одговорностите и поднесувањето на ризиците за работењето на Поштенската штедилница од страна на нејзините основачи;
- начинот на донесување на статутот и другите самоуправни општи акти на Поштенската штедилница;

- начинот на донесување измени и дополненија на самоуправната спогодба за основање на Поштенската штедилница;

- основните одредби за внатрешната организација на Поштенската штедилница;

- начинот на регулирање на односите помеѓу Поштенската штедилница и нејзината работна заедница;

- други прашања од значење за основањето и работењето на Поштенската штедилница.

Член 143

Поштенската штедилница ги врши особено следните работи:

1) собира динарски и девизни штедни влогови на граѓаните и на граѓанските правни лица, во согласност со сојузниот закон;

2) води текушти и жиро-сметки на граѓаните и врши платен промет за граѓаните, во согласност со сојузниот закон;

3) води девизни сметки на граѓаните, во согласност со сојузниот закон;

4) пресметува и врши контрола на уплатите и исплатите на поштенските и телеграфските упатнички дознаки во внатрешниот паричен промет;

5) врши меѓународна упатничка, поштенско-чековна, поштенско-штедна и откупна служба;

6) откупува банкарски и патнички чекови и чекови што ги издава Народната банка на Југославија, во согласност со сојузниот закон;

7) откупува ефективни странски банкноти, во согласност со сојузниот закон;

8) врши наплата на хартии од вредност (документи) во други земји, во согласност со актот на Светскиот поштенски сојуз за наплата на хартиите од вредност;

9) врши работи на платниот промет со странство, во согласност со сојузниот закон;

10) врши други работи од името и за сметка на организациите на здружен труд на ПТТ сообраќај и на други општествени правни лица, врз основа на овластувањата што ги добила од нив.

Член 144

Со работите на Поштенската штедилница управуваат нејзините основачи врз принципот на делегатското одлучување.

Орган на управувањето со Поштенската штедилница е Собранието, а негов извршен орган е извршниот одбор.

Собранието на Поштенската штедилница го сочинуваат делегати на основачите на Поштенската штедилница.

Собранието на Поштенската штедилница ги избира членовите на извршниот одбор од редовите на основачите на Поштенската штедилница.

Граѓаните што имаат штедни влогови и депозити кај Поштенската штедилница учествуваат во управувањето со Поштенската штедилница на начинот утврден со самоуправната спогодба за основање на Поштенската штедилница и со овој закон.

Член 145

Присобраните средства, по одбивањето на пропишаните резерви на ликвидноста, Поштенската штедилница ги користи врз основа на среднорочниот план и годишни планови за извршување на среднорочниот план, што го донесува Собранието на Поштенската штедилница.

Основ за донесување на среднорочниот план и на годишните планови за извршување на среднорочниот план на Поштенската штедилница се среднорочниот план за развој на Социјалистичка Федеративна Република Југославија, среднорочните планови за развој на основачите и плановите на Југословенската народна армија.

Присобраните слободни средства Поштенската штедилница ги користат за давање на кредити за намените утврдени со среднорочниот план на Поштенската штедилница и со годишните планови за извршување на среднорочниот план, преку основните и здружените банки и преку Народната банка на Југославија - Восниот сервис со нивна гаранција.

Слободните парични средства Поштенската штедилница ги користи за давање краткорочни кредити на основ-

ните и здружените банки и на пазарот на пари и хартии од вредност.

Член 146

Приходите на Поштенската штедилница се формираат од:

- камати на дадените кредити;

- надомести за водење на текуштите сметки на граѓаните и вршење на платен промет во земјата за сметка на нивните сопственици;

- надомести за услугите во меѓународниот паричен промет.

- надомести за извршената пресметка помеѓу организациите на здружен труд на ПТТ сообраќај во внатрешниот упатнички промет;

- други приходи што Поштенската штедилница ќе ги оствари со своето работење согласно со самоуправните општи акти и со законот.

Член 147

Во трошоци на работењето спаѓаат: каматите на вложувачите и на сопствениците на текушти и жиро-сметки, надоместите за банкарски услуги и услуги на организациите на ПТТ сообраќај, отписите на ненаплативите побарувања, трошоците за амортизација и други трошоци на работењето, согласно со самоуправната спогодба за основање на Поштенската штедилница.

Член 148

Приходите односно заедничкиот доход што ќе го оствари Поштенската штедилница се распоредуваат во согласност со член 17 на овој закон.

Член 149

Заради формирање на средствата за обезбедување сигурност и ликвидност на работењето, како и на материјалната основа на трудот, Поштенската штедилница ги има следните фондови:

1) резервен фонд;

2) фонд на основните средства;

3) други фондови, во согласност со одредбите на законот и со самоуправните општи акти на Поштенската штедилница.

Член 150

Средствата на фондовите се формираат од средствата на основачите и од заедничките приходи на Поштенската штедилница, согласно со член 148 од овој закон.

Средствата на резервниот фонд се користат за одржување на текуштата ликвидност на Поштенската штедилница, за отпис на ненаплативите побарувања и за покривање на другите ризици, како и за покривање на вредноста на неамортизираните основни средства при отуѓување, согласно со законот и со други прописи.

Член 151

За своите обврски Поштенската штедилница одговара со сите средства со кои располага.

Ако средствата од став 1 на овој член не се доволни за намирување на нејзините обврски, основачите одговараат за обврските на Поштенската штедилница во обемот и на начинот предвидени со самоуправната спогодба за основање на Поштенската штедилница.

Член 152

Работите од член 143 на овој закон, од името и за сметка на Поштенската штедилница ги вршат организациите на здружен труд на ПТТ сообраќај, преку своите поштенски единици, под условите и на начинот што се утврдени со самоуправната спогодба за основање на Поштенската штедилница.

Член 153

Поштенска штедилница има работна заедница.

Односите помеѓу Поштенската штедилница и нејзината работна заедница се уредуваат со самоуправна спогодба за меѓусебните права, обврски и одговорности.

7. Штедилници

Член 154

Штедилници можат да основаат основните и други организации на здружен труд, банките, самоуправните интерсовни заедници, месните заедници и други општествени правни лица, во рамките на своите самоуправни права, врз основа на самоуправни одлуки на работниците и работните луѓе кои живеат или работат на определена територија.

Член 155

Штедилниците се занимаваат со работи на приспособање на средства од граѓаните во вид на штедни влогови, депозити по текушти и жиро-сметки, со продажба на хартии од вредност и со други банкарски работи со граѓаните.

Присобраните средства штедилницата ги користи за давање кредити на граѓаните за унапредување на нивните дејности што ги вршат со средства на трудот во сопственост на граѓаните, за купување и изградба на станови, за набавка на предмети за широка потрошувачка и за други потреби на граѓаните.

Слободните средства штедилницата може да ги користи, во согласност со самоуправната спогодба за основање и со актите на деловната политика, за давање кредити на организациите на здружен труд за потребите на станбено-комуналното стопанство, на малото стопанство и слично, непосредно или преку основните банки, за финансирање на програмите опфатени со плановите на општествено-политичките заедници заради задоволување на заедничките интереси на организациите на здружен труд и на интересите на сопствениците на штедни влогови на територијалта на која штедилницата работи.

Штедилницата може да се занимава со приспособање на наменски средства од граѓаните за кредитирање односно за финансирање на определени програми од името и за сметка на учесниците во здружувањето на средствата, како и со други финансиски работи што ќе ги доверат нејзините органи на управување во согласност со овој закон.

Член 156

Одредбите на овој закон што се однесуваат на основните банки се применуваат и на штедилниците, ако со законот не е поинаку определено.

8. Други штедно-кредитни организации

Член 157

Во други штедно-кредитни организации спаѓаат особено:

- 1) штедно-кредитните задруги;
- 2) штедно-кредитните служби при земјоделските, занаетчиските и други задруги, основните задружни организации и основните организации на кооперанти.

Член 158

Основањето, управувањето и работењето на штедно-кредитните организации од член 157 на овој закон се уредуваат со закон.

9. Самоуправни фондови на здружениот труд

Член 159

Заради здружување на средствата за задоволување на заедничките интереси и потреби на здружениот труд, за определени намени се основаат фондови на здружениот труд.

Самоуправните фондови на здружениот труд се основаат со закон односно со самоуправна спогодба во согласност со законот.

Самоуправни фондови можат да се основаат во рамките на определени стопански гранки и групации, на производствено-прометни комплекси или на ниво на стопанството, како и врз територијален принцип.

Здружувањето и користењето на средствата на фондовите може да биде во вид на кредити или без обврска за враќање.

Член 160

Ако со законот односно со самоуправната спогодба во согласност со законот со кој се уредува основањето на самоуправен фонд за здружениот труд се определи тој да работи како банка или да врши одделни банкарски работи, на тој фонд односно банкарски работи се применуваат одредбите на овој закон.

10. Здруженија на банките и на други финансиски организации

Член 161

Банките и други финансиски организации основаат здружение на банките и други финансиски организации за територијата на Социјалистичка Федеративна Република Југославија (во натамошниот текст: здружение на банките на Југославија).

Банките и други финансиски организации можат со самоуправна спогодба да основат здружение на банките и на други финансиски организации за определена територија или според предметот на нивното работење.

Член 162

Банките и други финансиски организации основаат здружение на банките на Југославија со склучување на самоуправна спогодба за основање на здружението на банките на Југославија.

Со самоуправната спогодба за основање на здружението на банките на Југославија банките и други финансиски организации ги утврдуваат работите што ќе се вршат во рамките на здружението, начинот на работа, управувањето и одлучувањето, органите на здружението, постапката за самоуправно спогодување на банките и другите финансиски организации и меѓусебните права, обврски и одговорности во спроведувањето на мерките на економската, монетарно-кредитната и девизната политика, како и други прашања од заедничкото работење на единствениот југословенски пазар.

Банката и друга финансиска организација станува член на здружение на банките и други финансиски организации со усвојување на самоуправната спогодба за основање на ова здружение.

Член 163

Здружението на банките на Југославија ги врши работите и задачите што ќе му ги доверат банките и други финансиски организации со самоуправната спогодба за основање на здружението, а особено:

- 1) организира стручни и деловни договори заради изедначување на банкарската практика, работи врз спроведувањето на единственото применување на мерките на економската, монетарно-кредитната и девизната политика, ја спроведува постапката за самоуправно спогодување на банките и другите финансиски организации по иницијатива на основачите за кои Собранието на СФРЈ, со свој акт, ќе пропише задолжително спроведување на постапката за самоуправно спогодување и презема мерки за нивно спроведување;

- 2) ја следи и истражува организацијата и технологијата на работата на банките и другите финансиски организации и предлага мерки за нивно унапредување;

- 3) работи врз усогласувањето на мислењата и предлозите на банките и другите финансиски организации во врска со прашањата на стопанскиот систем и мерките на економската политика, како и со други прашања од заеднички интерес и тие мислења и предлози ги изнесува пред надлежните органи и организации;

- 4) работи врз организирањето на единствениот информационен систем на банките и другите финансиски организации;

- 5) работи врз организирањето на конзорцијален настап на банките во поголемите развојни програми спрема странство;

- 6) покренува иницијатива за склучување на други самоуправни спогодби помеѓу банките и другите финансиски организации заради обезбедување единствени услови за работење на банките и другите финансиски организации на целата територија на Социјалистичка Федеративна Република Југославија;

7) работи врз организирањето на заеднички претставништва на банките и на другите форми на банкарско работење во странство;

8) врши и други работи во согласност со самоуправната спогодба за основање на здружението и во согласност со законот.

Член 164

Банките и другите финансиски организации, во рамките на здружението на банките на Југославија:

1) иницираат самоуправно спогодување по сите прашања од интерес за своето поуспешно работење;

2) предлагаат мерки за спроведување на заеднички утврдената политика и услови за работење на банките и другите финансиски организации;

3) се договараат за заедничките услови при вршењето на парични, кредитни и други банкарски работи;

4) се договараат за заедничките услови при прибавувањето и присобирањето средства во земјата и во странство;

5) се договараат за заеднички настап во земјата и во странство.

11. Пазар на пари и хартии од вредност

Член 165

Здружението на банките и други финансиски организации може да организира пазар на пари и хартии од вредност.

Пазарот од став 1 на овој член се организира врз основа на самоуправна спогодба што ја склучуваат основните банки, здружените банки и други финансиски организации, врз основа на одлуки на своите собранија.

Правата, обврските и одговорностите на учесниците на пазарот се утврдуваат со самоуправната спогодба од став 2 на овој член.

Член 166

Пазарот на пари и хартии од вредност се занимава:

- со присобирање и пласирање на слободните парични средства на банките и други финансиски организации;
- со промет на преносливите краткорочни хартии од вредност;
- со купување и промет на долгорочните хартии од вредност;
- со други работи во врска со забрзувањето на циркулацијата на слободните парични средства и одржувањето на текуштата ликвидност на банките.

Пазарот на пари и хартии од вредност своето работење го врши преку посебна сметка и од свое име а за сметка на банките и другите финансиски организации истапува во правниот промет.

Член 167

Пазарот на пари и хартии од вредност има свој годишен финансиски план и оперативна програма за присобирање и планирање на слободните парични средства.

Приходите што ќе ги оствари пазарот на пари и хартии од вредност по намирувањето на трошоците на работењето и издвојувањето на делот од средствата за работната заедница, како заеднички доход се распоредуваат на учесниците на пазарот, во согласност со самоуправната спогодба од член 165 на овој закон.

Стручните, административните и помошните работи на пазарот на пари и хартии од вредност ги врши работната заедница на здружението на банките и другите финансиски организации.

III. ОСНОВИ НА КРЕДИТНИОТ СИСТЕМ

1. Кредитни и парични работи

Член 168

Кредитните и паричните работи што во рамките на кредитниот систем, како составен дел на односите во општествената репродукција, се вршат во банка односно друга финансиска организација, во смисла на овој закон, опфаќаат особено:

1) здружување на средства или вложување на средства за потребите на обновување и проширување на материјалната основа на трудот и за други потреби на здружениот труд;

2) присобирање на парични средства и депозити;

3) здружување на парични средства на работните луѓе и граѓаните за определени намени;

4) присобирање на други слободни парични средства и штедни влогови на граѓаните;

5) земањето на кредити во Социјалистичка Федеративна Република Југославија и во странство;

6) давањето на кредити;

7) давањето на гаранции и авали;

8) издавањето на парични картички и работењето со тие картички;

9) издавањето и прометот на хартии од вредност;

10) девизните и девизно-валутните работи;

11) определени работи на платниот промет, во согласност со сојузниот закон;

12) банкарски работи од името и за сметка на правни лица и на граѓани, утврдени со овој закон;

13) банкарски работи од свое име а за сметка на општествени правни лица, во согласност со сојузниот закон.

Со кредитните и паричните работи од став 1 на овој член можат да се занимаваат и сите основни и други организации на здружен труд и други општествено-правни лица, за потребите на вршењето на нивната редовна дејност и во согласност со законот.

2. Здружување на средства и вложување на средства за определени намени

Член 169

Здружување на средства или вложување на средства за определени намени во рамките или со посредство на банка односно на друга финансиска организација можат да вршат основните и други организации на здружен труд, банките односно други финансиски организации и другите општествени правни лица, а здружување на средства за определени намени - граѓанските правни лица, работните луѓе и граѓаните.

Здружувањето на средства или вложувањето на средства од став 1 на овој член се врши: со склучување на самоуправна спогодба, со договор или врз основа на закон.

Општествено-политичката заедница може да учествува во здружувањето на средства за определени намени од став 1 на овој член со склучување на договор со другите учесници во тоа здружување.

Член 170

Здружување на средства или вложување на средства за определени намени, во смисла на член 169 од овој закон, може да се врши особено:

1) за остварување на заеднички приход и доход;

2) за меѓусебно кредитирање;

3) за регулирање на меѓусебните плаќања и на должничко-доверителските односи врз основа на купување и продавање на хартии од вредност и кредитирање врз основа на тие хартии;

4) за одржување на текуштата ликвидност;

5) за финансирање на определени потреби на здружениот труд, без обврска за враќање на средствата.

Член 171

Со актот за здружување на средства или за вложување на средства за инвестиции се утврдуваат односите на учесниците во здружувањето или вложувањето на средства и на корисниците на тие средства, а особено:

1) намените;

2) износот на средствата и рокот на кој се здружуваат или вложуваат;

3) начинот на здружување или вложување на средствата;

4) условите и начинот на користење на средствата;

5) правата и обврските на корисниците на средствата;

6) основите, мерилата и начинот на учество во резултатите остварени со здружувањето на средства или со вложениите средства;

7) начинот на поднесување на ризиците;

- 8) начинот на управување со средствата;
9) условите и начинот на престанување на засновани-те односи.

Составен дел на актот за здружување на средства или за вложување на средства за намените од став 1 на овој член е финансискиот план, во кој се утврдуваат износите и изворите на средствата, начинот и динамиката на обезбедување и користење на средствата.

Актот за здружување на средства или за вложување на средства за намените од став 1 на овој член и финансискиот план мораат да бидат усогласени со среднорочниот план на учесниците и со преземените обврски за неговото извршување.

Член 172

Банката односно друга финансиска организација учествува во здружувањето на средства, во согласност со предметот на своето работење, и тоа:

- 1) со здружување на средства за сметка на своите основачи;
- 2) со учествување во здружувањето на средства за сметка на своите основачи во рамките на друга банка односно друга финансиска организација;
- 3) со вршење на подготовки за склучување и учествување во склучувањето на самоуправните спогодби и на договорите за здружување на средства од чл. 169 до 171 на овој закон;
- 4) со вршење на подготовки и усвојување на плановите за здружување и користење на средствата од член 171 ст. 2 и 3 на овој закон;
- 5) со насочување на здружените средства за определена намена и со работење со нив, во согласност со самоуправната спогодба односно со договорот и финансискиот план во делот што се однесува на нивното здружување и користење, односно во согласност со законот;
- 6) со обезбедување на дополнителни парични средства преку собирање на депозити, штедни влогови и сл.;
- 7) со обезбедување на кредити од други домашни или странски банки и други финансиски организации;
- 8) со издавање на хартии од вредност;
- 9) со купување и продавање на хартии од вредност;
- 10) со давање на кредити врз подлога на хартии од вредност;
- 11) со давање на авали на хартиите од вредност;
- 12) со давање на гаранции;
- 13) со вршење на други работи во врска со здружувањето на средствата и користењето на здружените средства.

Со учесниците во здружувањето на средства банката односно другата финансиска организација склучува договор за оние работи од став 1 на овој член што ќе ги врши за нивна сметка. Во тој договор се утврдуваат меѓусебните права и обврски по тие работи.

Ако здружените средства им се ставаат на располагање на корисниците на тие средства преку банка односно друга финансиска организација, со корисникот на здружените средства банката односно другата финансиска организација склучува договор за користењето и враќањето на тие средства од свое име, а за сметка на учесниците во здружувањето на средствата.

Член 173

Со самоуправната спогодба за здружување на средства за одржување на текуштата ликвидност и за други краткорочни намени се утврдуваат начинот на здружување, правата и обврските на учесниците во здружувањето на средства, како и условите и начинот на престанување на заснованите односи.

3. Депозити

Член 174

Под парични депозити, во смисла на овој закон, се подразбираат паричните средства што основните и други организации на здружен труд, други општествени правни лица, граѓанските правни лица, граѓаните и странските физички и правни лица ги депонираат кај банка односно кај друга финансиска организација со уплата врз основа на самоуправна спогодба, договор или обврска за депонирање утврдена со закон.

Актот за депонирање од став 1 на овој член ги содржи поблиските услови за депонирање и повлекување на средствата, како и условите за нивната употреба од страна на банката односно другата финансиска организација.

Член 175

Паричните депозити можат да бидат по видување или орочени, со отказан рок и без отказан рок, со посебна намена и без намена.

Како депозити по видување се сметаат сите средства депонирани кај банка односно кај другата финансиска организација со кои депонентот може да располага без ограничување.

Како депозити орочени со отказан рок се сметаат средствата депонирани кај банка односно кај друга финансиска организација, со кои депонентот може да располага по истекот на договорениот рок од денот кога депонентот по писмен пат и го откажал на банката односно на другата финансиска организација својот депозит.

Како депозити орочени без отказан рок се сметаат средствата депонирани кај банка односно кај друга финансиска организација, со кои депонентот може да располага по истекот на времето што е договорено при депонирањето на средствата.

Како депозити орочени со посебна намена се сметаат средствата депонирани кај банка односно кај друга финансиска организација што можат да се користат само за намените и под условите што се утврдени во актот за депонирање.

Како депозити орочени без намена се сметаат средствата депонирани кај банка односно кај друга финансиска организација, за кои депонентот посебно не ја договорил намената.

Член 176

Банка односно друга финансиска организација може да прима депозити во домашни и странски средства за плаќање, во согласност со овој и со друг сојузен закон.

Член 177

Основните и други организации на здружен труд и другите општествени правни лица се должни за средствата што се водат на сметките кај Службата на општественото книговодство да го определат видот на средствата и една или повеќе основни банки односно здружени банки кај кои тие средства ќе се држат како депозит по видување.

Средствата по видување од една сметка на корисник на општествени средства можат да се депонираат само кај една банка.

Односите помеѓу банката и депонентот се регулираат со склучување на договор за депозит.

По исклучок од одредбата на став 2 од овој член, интерната банка може средствата што се наоѓаат на нејзината сметка кај Службата на општественото книговодство да ги депонира кај повеќе основни банки согласно со барањата на своите основачи што ги пренеле средствата од сметките кај Службата на општественото книговодство на сметката на интерната банка заради намиравање на обврските односно здружување на средствата во интерната банка.

Интерната банка е должна на Службата на општественото книговодство да и ги достави основите и мерилата за распоред на средствата од став 1 на овој член најдоцна на шест месеци пред денот на применувањето на тој распоред.

Ако општественото правно лице, во смисла на став 1 од овој член, донесе одлука за промената на основната банка односно на здружената банка, кај која ќе се водат тие средства како депозит по видување, должно е претходно да ги изврши обврските од договорот за депозит склучен со претходната основна банка, односно со здружената банка.

Службата на општественото книговодство е должна да ги применува одредбите од договорот за депозит и редовно да ја известува основната банка за промените и за состојбата на средствата на сметките на нејзините депоненти од ст. 1 и 2 на овој член, во согласност со сојузниот закон.

Одредбите од ст. 4 и 5 на овој член сходно се применуваат и врз работната организација ако работниците во

сите или во одделни основни организации во составот на работната организација одлучиле да го остваруваат преку киро сметка на работната организација вкупниот приход на основната организација и да располагаат со средствата со кои управуваат.

Член 178

Штедните влогови на граѓаните можат да бидат во динари и во странска валута.

Штедните влогови во динари можат да ги приспособираат основните банки, Поштенската штедилница, штедилниците и штедно-кредитните организации, согласно со актот на нивното основање и со одредбите на законот.

Интерните банки можат да ги приспособираат штедните влогови од работниците вработени во организациите на здружен труд - нејзини основачи.

Основните и другите организации на здружен труд и другите можат да ги приспособираат штедните влогови од работниците вработени во нив односно од членовите на другата под услов да имаат посебно организирана служба за вршење на таквите работи.

Штедните влогови можат да се приспособираат и преку други правни лица ако средствата на влогот потекнуваат од штедењето организирано во тие организации (средства од касите на заемна помош, средства за заемна помош, членичко штедење и сл.).

Штедните влогови во странска валута и депозитите на девизните сметки на граѓаните и на странските физички лица можат да ги приспособираат банките, Поштенската штедилница и штедилниците, во согласност со сојузниот закон.

Организациите од став 6 на овој член можат да ги приспособираат штедните влогови во динари и од странските физички лица, во согласност со сојузниот закон.

Член 179

Одредбите на член 175 од овој закон се однесуваат и на штедните влогови и на депозитите на девизните сметки на граѓаните.

Член 180

Податоците за штедните влогови и за депозитите на девизните сметки на граѓаните се деловна тајна на банката односно на другата финансиска организација и можат да се соопштуваат само на писмено барање од судот ако према сопственикот на штедниот влог или на депозитот на девизната сметка на граѓаните е поведена судска постапка.

Член 181

Условите за прием и повлекување на штедните влогови и депозитите на девизните сметки на граѓаните се утврдуваат со актите на деловната политика на банката односно на другата финансиска организација, донесени врз основа на годишниот план.

Член 182

Банките и другите финансиски организации со самоуправна спогодба ги утврдуваат начинот и задничките услови за прием и повлекување на штедните влогови и депозитите.

Член 183

За штедните влогови во динари кај основните банки, Поштенската штедилница и штедилницата гарантира Народната банка на Југославија, според сојузниот закон.

За штедните влогови во странска валута и за депозитите на девизните сметки на граѓаните и на странските физички лица гарантира федерацијата.

За штедните влогови во динари кај други штедно-кредитни организации може да се установи гаранција на републиката односно на автономната покраина, под условите утврдени со закон.

За штедните влогови во динари што ги приспособираат организациите на здружен труд и интерните банки може да се обезбеди гаранција на основната банка или на друго општествено правно лице.

Член 184

Банката односно другата финансиска организација може да ги води жиро-сметките и текуштите сметки на граѓаните, и по тие сметки да врши платен промет за сметка на сопствениците на таквите сметки, во согласност со овој закон и со други прописи.

Ако располагањето со средствата на жиро сметките и на текуштите сметки на граѓаните е извршено со чек за чија исплата гарантира основната банка, Поштенската штедилница односно штедилницата на која е издаден чекот, или со чек издаден на интерната банка за чија исплата гарантира основната банка, основната на друга организација на здружен труд и другите општествени правни лица и општествено-политичката заедница се должни да го примат таквиот чек.

Член 185

Податоците за работењето на граѓаните преку жиро-сметките и текуштите сметки се деловна тајна на банката односно на другата финансиска организација.

Податоците за работењето на граѓаните преку жиро-сметките можат да се соопштуваат само на писмено барање од судот или од финансискиот орган на општествено-политичката заедница.

Податоците за работењето на граѓаните преку текуштите сметки можат да се соопштуваат само во согласност со одредбата на член 180 од овој закон.

Член 186

Банката односно друга финансиска организација, врз основа на средствата на текуштата сметка односно на девизната сметка и депозитот, може да им издава парични картички на граѓаните.

Паричната картичка е инструмент на безготовински начин на плаќање во земјата и странство, кој гласи на име и не може да се пренесува.

Корисникот на паричната картичка врши плаќања во границите на неговите средства на текуштата сметка односно на девизната сметка.

Издавачот на паричните картички ги гарантира плаќањата по картичките, го организира прифаќањето на паричните картички од страна на организациите на здружен труд и на давачот на услуги и го пропишува начинот на плаќање и наплатување по основа на тие картички.

4. Хартии од вредност

Член 187

Банката односно друга финансиска организација издава хартии од вредност од името и за сметка на општествените правни лица.

Банката односно друга финансиска организација може да издава хартии од вредност од свое име а за сметка на општествените правни лица ако продажбата на тие хартии се врши на странски финансиски пазар, во согласност со сојузниот закон.

Банката односно друга финансиска организација може да издава хартии од вредност од свое име и за своја сметка заради прибавување на ликвидни парични средства.

Издавањето и прометот на хартии од вредност се врши во согласност со сојузниот закон.

Член 188

Банката односно друга финансиска организација може да продава хартии од вредност или да зема кредит врз подлога на тие хартии, во согласност со предметот на своето работење, заради прибавување на ликвидни парични средства.

Банката односно друга финансиска организација може да купува хартии од вредност и да дава кредит врз подлога на хартии од вредност што ги издаде основни и други организации на здружен труд или нивните интерни банки, самоуправните интересовни заедници, други општествени правни лица и општествено-политичките заедници, согласно со самоуправната спогодба на банката односно на другата финансиска организација, со самоуправните општи актиплановите и други одлуки, како и во согласност со законот и другите акти на органите на општествено-политичките заедници.

Член 189

Банката односно друга финансиска организација може да дава авал на хартии од вредност и гаранции, согласно со самоуправната спогодба за основање на банката односно на другата финансиска организација, со друг самоуправен општ акт, со среднорочниот план и со други одлуки на своите основачи а најмногу до височината на неискористениот краткорочен кредитен потенцијал односно на ликвидниот инвестиционен потенцијал.

Со правните лица, за чија сметка се дава авал на хартии од вредност или се дава гаранција, се склучува договор во кој се утврдуваат условите за давање на авал односно гаранција и начинот на плаќањето на обврските на банката односно на другата финансиска организација во случај на плаќања извршени по даден авал односно гаранција.

5. Кредити

Член 190

Банката односно друга финансиска организација може да зема кредити во Социјалистичка Федеративна Република Југославија и во странство од свое име и за сметка на корисниците на кредити, под условите утврдени со овој и со друг сојузен закон, а во границата на задолжувањата утврдени со донесените планови на банката односно со одлука на собранието на банката.

Банката односно друга финансиска организација може од свое име и за своја сметка да зема во Социјалистичка Федеративна Република Југославија краткорочни кредити за ликвидност, санациони кредити, како и кредити што на банките односно на други финансиски организации им ги одобруваат Народната банка на Југославија, народните банки на републиките и народните банки на автономните покраини по основа на сојузниот закон и во согласност со заедничките основи на кредитната политика.

Член 191

Банката е должна обемот и структурата на дадените кредити да ги одржува во зависност од обемот и рочната структура на изворите на средствата што се здружени односно вложени во банката.

Критериумите со кои се утврдуваат односите помеѓу обемот и структурата на изворите на средствата и обемот и структурата на дадените кредити ги пропишува Народната банка на Југославија.

Член 192

Банката може, во постапката пропишана со самоуправната спогодба за основање на банката и во рамките на своите слободни кредитни потенцијали во согласност со плановите на банката, да ги дава сите видови кредити, освен кредитите за наплата на побарувања по основа на каматите на дадените кредити.

При одобрувањето на кредитите од став 1 на овој член банката е должна да ја утврдува кредитната способност на заемобарачите и да води сметка за својата ликвидност и за сигурноста на пласманите.

Член 193

Банката може да му одобри кредит само на кредитно способен заемобарач.

Како кредитно способен заемобарач, освен за кредитите според Законот за санација и престанок на организациите на здружен труд, се смета заемобарачот кој нема загуба во моментот на одобрувањето на кредитот, кој уредно ги извршува паричните обврски по другите кредити, гаранции и инструменти за обезбедување на плаќањата и кој има обезбедени обртни и други средства чијшто обем и динамика на обезбедување се пропишани со сојузниот закон.

Собранието на банката може да пропише посебни услови за оценка на кредитната способност на заемобарачот за изградба на објекти на инфраструктурата.

По исклучок, банката односно друга финансиска организација може да му одобри кредит на општествено правно лице кое не ги исполнува условите за кредитната способност од став 1 на овој член, врз основа на акт на општествено-политичката заедница, со кој оваа се обврзува

дека кредитот ќе го врати ако тоа не го стори корисникот на кредитот.

Член 194

При давањето инвестициони кредити на еден корисник на банката може да ангажира најмногу до 10% од својот ликвиден инвестиционен потенцијал.

По исклучок, собранието на банката може, врз основа на претходно изјаснување на надлежните органи на управување на основачите на банката, да донесе одлука за давање на инвестиционен кредит на еден корисник, најмногу до 25% од својот ликвиден инвестиционен потенцијал.

За давањето кредит на еден корисник во височина што ги надминува границите од ст. 1 и 2 на овој член, банката поведува иницијатива за формирање на конзорциум на банката.

Член 195

Банките со самоуправна спогодба ги утврдуваат условите за давање на одделни видови кредити, како и критериумите и методологијата за оценка на општествената и економската оправданост на намеруваните инвестиции.

Банките се должни да обезбедат стручна проверка и оценка на општествената и економската оправданост на намеруваните инвестиции пред донесувањето на одлука за одобрување на инвестиционите кредити или за давање на гаранции по основа на инвестициите.

Стручна проверка и оценка на општествената и економската оправданост на намеруваните инвестиции се врши преку соодветните стручни и научни институции или во работната заедница на банката, ако за тоа постои посебно организирана служба.

Мислењето за стручната проверка и оцената на општествено-економската оправданост на намеруваните инвестиции е составен дел на одлуката за давање на инвестиционен кредит односно на одлуката за давање на гаранција по основа на инвестициите.

Член 196

Ако процените на банката за економската оправданост на прифатената инвестициона програма се покажат погрешни така што поради тоа дојде до искажување на загуба, банката е должна по спроведувањето на санационата постапка, сразмерно со своето учество во финансирањето, да изврши отпишување на втасаните побарувања по дадениот кредит, до височината на искажаната загуба во таа година, врз товар на приходите од банката.

Член 197

Банката односно друга финансиска организација е должна со договорот да обезбеди следење на ефектите од завршените инвестиции за кои одобрила инвестиционен кредит или дала гаранција по основ на инвестициите, до крајот на отплатниот период на одобриениот кредит односно до денот кога престанува важењето на гаранцијата.

Во случаи на ненаменско користење и потрошок на инвестиционите кредити одобриени или гарантирани според став 1 на овој член, банката односно друга финансиска организација е должна да го запре натамошното користење на кредитот и да бара наплата на искористениот дел односно да ја повлече гаранцијата дадена по основ на инвестицијата.

Одлука за начинот на вршењето контрола и следењето на ефектите од ст. 1 и 2 на овој член донесува собранието на банката односно на другата финансиска организација.

Член 198

Банката односно другата финансиска организација склучува со корисникот на кредитот договор за кредит, во писмена форма.

Со договорот за кредит се утврдуваат условите за давање, користење и враќање на кредитот, како и другите права и обврски на договорните страни.

Член 199

Банка односно друга финансиска организација може да им дава кредити на домашни и на странски лица.

Кредитот на странско лице може да му се дава под условите утврдени со сојузен закон.

Член 200

Банка односно друга финансиска организација може да им дава средства во депозит на други банки и други финансиски организации во Социјалистичка Федеративна Република Југославија и во странство, согласно со самоуправната спогодба за основањето на банка односно друга финансиска организација, според усвоените планови и сојузниот закон.

Член 201

Сојузниот извршен совет може да го ограничи давањето на потрошувачки кредити на граѓаните за определени намени или да пропише посебни услови за давање на кредити за определени намени.

6. Други работи

Член 202

Банка односно друга финансиска организација може да врши девизно-валутни работи под условите утврдени со сојузниот закон.

Член 203

Банка односно друга финансиска организација може да врши работи на платен промет во Социјалистичка Федеративна Република Југославија за сметка на граѓаните, во согласност со својата дејност.

Интерната банка може да врши определени работи на платниот промет од името и за сметка на основните организации на здружен труд – основачи на таа банка, во согласност со овој и со други закон.

Член 204

Банка односно друга финансиска организација може да врши банкарски работи од името и за сметка на општествени правни лица, граѓански правни лица и граѓани врз основа на договор со кој се утврдуваат условите, правата и обврските по тие работи.

Член 205

Банка односно друга финансиска организација може да прима на чување хартии од вредност, предмети од злато и од други благородни метали, накит и други предмети.

Банката односно друга финансиска организација ги утврдува поблиските услови за вршење на работите од став 1 на овој член.

Член 206

Банката односно друга финансиска организација може да врши и други банкарски работи и банкарски услуги за сметка на домашни правни лица и граѓани, во согласност со сојузниот закон.

7. Кредитни и банкарски работи во организациите на здружен труд и во други општествени правни лица

Член 207

Основните и други организации на здружен труд можат од паричните средства со кои располагаат, а во рамките на својата дејност и заради зголемување на производството односно прометот и остварување на други заеднички економски интереси, да им даваат кредити на основните и други организации на здружен труд и на други општествени правни лица, на земјоделци, на работни луѓе кои самостојно вршат дејност со личен труд со средства на трудот во сопственост на граѓаните, на работни луѓе кои со личен труд самостојно во вид на занимање вршат уметничка или друга културна дејност, адвокатска или друга професионална дејност и на граѓани, во согласност со законот.

Член 208

Основните и други организации на здружен труд можат средствата со кои располагаат да ги пренесуваат од

својата жиро-сметка и од други сметки кај Службата на општественото книговодство на жиро-сметката на интерната банка, заради здружување на средства односно намирување на обврските што ги извршува интерната банка од свое име а за сметка на своите основачи, освен средствата-потребни за намирување на втасаните обврски на основачите на интерната банка спрема трети лица, а кои не се плаќаат преку интерната банка.

Ако на жиро-сметката на основачот на интерната банка – должник нема доволно средства за намирување на обврските од став 1 на овој член и на другите втасани обврски, интерната банка е должна, по барање на надлежната служба на општественото книговодство, веднаш да ги пренесе од својата жиро-сметка на жиро-сметката на жиро-сметката на интерната банка средствата потребни за намирување на неговите втасани обврски, до височина на средствата на тој основач ставени на располагање или здружени кај интерната банка.

По исклучок од одредбата на став 2 од овој член, ако со самоуправната спогодба за основање на интерната банка е предвидена одговорност и поднесување на ризици за обврските на основачите на интерната банка, интерната банка е должна, по барање на надлежната служба на општественото книговодство, веднаш да ги пренесе од својата жиро-сметка на жиро-сметка на тој основач на интерната банка средствата потребни за намирување на втасаните обврски од став 1 на овој член, за втасаните обврски на тој основач.

Ако интерната банка во рокот од ст. 2 и 3 на овој член не ги пренесе средствата потребни за намирување на обврските на основачот на интерната банка, Службата на општественото книговодство, со свој налог, ќе изврши пренос на потребните средства веднаш од жиро-сметката на интерната банка на жиро-сметката на основачот на интерната банка.

Ако работниците во сите или во одделни основни организации на здружен труд – основачи на интерната банка одлучиле преку жиро-сметката на работната организација да го остваруваат вкупниот приход и да располагаат со средствата со кои управуваат, преносот на средствата на жиро-сметката на интерната банка и враќање на средствата од жиро-сметката на интерната банка во согласност со ст. 2 до 4 на овој член се врши преку жиро-сметката на работната организација.

Член 209

Основните и други организации на здружен труд со самоуправен општ акт ги утврдуваат општите рамки и услови под кои можат да даваат кредити односно да се задолжуваат во рамките на својата дејност.

Задолжувањето и одобрувањето на кредити надвор од рамките и условите утврдени со самоуправниот општ акт се смета како неовластено располагање со општествените средства.

Член 210

Основните и други организации на здружен труд можат да одобруваат потрошувачки кредити на граѓани, земјоделци и работни луѓе кои самостојно вршат дејност со личен труд со средства во сопственост на граѓаните, во рамките на својата дејност и во согласност со прописите што ги донесува Сојузниот извршен совет врз основа на член 201 од овој закон.

Основните и други организации на здружен труд можат од работниците во тие организации и од граѓаните да позајмуваат пари и за таа цел да издаваат обврзници.

Основните и други организации на здружен труд од став 1 на овој член обезбедуваат враќање на тие средства и надомест за вложените средства во вид на камата и други погодности определени врз основа на закон.

За позајмените пари и преземените обврски по издадени обврзници организацијата на здружен труд одговара со сите средства со кои располага, согласно со законот.

Основните и други организации на здружен труд гарантираат за преземените обврски самите, а можат да обезбедат и гаранција од други општествени правни лица.

Член 211

Основните и други организации на здружен труд и други општествени правни лица можат да купуваат и продаваат хартии од вредност што ги издаваат федерацијата, републиките и автономните покрајини.

Член 212

Заради присобирање на парични средства по пат на заем, организациите на здружен труд можат да им ги продаваат своите обврзници на странски лица за динари и девизи, во согласност со сојузниот закон.

Член 213

Во работните организации што во својот состав имаат основни организации на здружен труд, во сложените организации на здружен труд и во самоуправните интересовни заедници што во својот состав имаат основни заедници може да се организира посебна финансиска служба за вршење на работите предвидени со самоуправните општи акти на тие организации и заедници, во согласност со овој закон.

Начинот на организирање, предметот на работење и овластувањата на посебната финансиска служба се уредуваат со самоуправен општ акт на организациите и заедниците од став 1 на овој член или со посебен самоуправен општ акт за организирањето и работата на таа служба.

Со посебната финансиска служба управува органот составен од делегати на работниците и другите работни луѓе од организациите за кои врши работи.

Член 214

Посебната финансиска служба од член 213 на овој закон може да врши, во согласност со самоуправните општи акти, работи што се однесуваат на:

1) подготвувањето на предлози за финансирање на работите предвидени со програмата за развој и со планот на работата на одделни членови, врз основа на кои се донесуваат самоуправни одлуки за здружувањето на средства помеѓу основните и други организации на здружен труд и за заедничкото остварување на доход;

2) здружувањето на средства за вложување во основни средства и трајни обртни средства заради заедничко остварување на доход, меѓусебно кредитирање или финансирање, без обврска за враќање на средствата;

3) здружувањето на средства за меѓусебно краткорочно кредитирање и одржување на текуштата ликвидност;

4) насочувањето на паричните средства на други организации на здружен труд врз основа на самоуправните спогодби за здружувањето на тие средства за реализација на програмите за развој и на плановите на текуштата активност на основните организации на здружен труд;

5) пресметката на меѓусебните обврски на основните организации преку нивните интерни сметки кај работната организација односно кај сложената организација на здружен труд или самоуправната интересовна заедница и плаќањето на нивните обврски;

6) обезбедувањето и водењето евиденција по основ на здружувањето на средствата и користењето на здружените средства за потребите на општественото информирање и информирањето на организациите и заедниците што ја организирале посебната финансиска служба;

7) грижењето за реализацијата на должничко-доверителските односи на организациите и заедниците што ја организирале посебната финансиска служба;

8) водењето евиденција за меѓусебните финансиски и кредитни обврски и грижењето за предлагање и уредно спроведување на мерките за отстранување на неуредноста во извршувањето на тие обврски;

9) организирањето на позајмување на парични средства и присобирањето на штедни влогови од работниците и другите работни луѓе во организациите што организирале посебна финансиска служба, како и исплатувањето на средствата на штедење и на нивните лични доходи преку штедните книшки;

10) вршењето и на други финансиски работи, во согласност со самоуправниот општ акт од член 213 на овој закон.

Пресметката на меѓусебните обврски од точка 5 на овој член се спроведува преку жиро-сметките на организациите и заедниците што ја организирале посебната финансиска служба и се поднесува до Службата на општествено-то книговодство петнаесетдневно.

Заради обезбедување општествена евиденција и вршење информативно-аналитички работи, посебната финансиска служба е должна да обезбеди и да доставува месечно до Службата на општественото книговодство пода-

тоа според упатството што го пропишува генералниот директор на Службата на општественото книговодство.

Член 215

Посебната финансиска служба нема својство на правно лице.

Посебната финансиска служба работи преку жиро-сметката и другите сметки на работната организација која во својот состав има основни организации на здружен труд и сложени организации на здружен труд и самоуправната интересовна заедница која во својот состав има основни заедници во кои е организирана посебна финансиска служба, во согласност со самоуправните општи акти.

Со самоуправните општи акти од член 213 на овој закон се утврдуваат правата, обврските и одговорностите на работниците што ги вршат работите на посебната финансиска служба.

Пропис за спроведување на одредбите од чл. 213, 214 и 215 на овој закон донесува функционерот кој раководи со сојузниот орган на управата надлежен за работи на финансисите, по предлог на генералниот директор на Службата на општественото книговодство.

Член 216

Функционерот кој раководи со сојузниот орган на управата надлежен за работи на финансисите, по предлог на генералниот директор на Службата на општественото книговодство, ќе ги пропише содржината и начинот на вршење на пресметката од член 214 точка 5 на овој закон, најдоцна во рок од 30 дена од денот на донесувањето на овој закон.

Член 217

Други општествени правни лица, освен организациите и заедниците од член 213 на овој закон, можат со посебна самоуправна спогодба да организираат посебна заедничка служба за вршење на финансиските и сметководствените работи.

Со самоуправната спогодба од став 1 на овој член се утврдуваат особено: начинот на организирање, предметот на работење и меѓусебните права, обврски и одговорности помеѓу посебната заедничка служба и општествените правни лица што ја организирале.

IV. КАЗНЕНИ ОДРЕДБИ

1. Стопански престапи

Член 218

Со парична казна од 500.000 до 10.000.000 динари ќе се казни за стопански престап банка или друга финансиска организација:

1) ако не ја контролира рационалната и наменската употреба на средствата кај корисниците на кредити (член 15);

2) ако интерната банка не го изврши плаќањето на меѓусебните обврски помеѓу сите членови на пропишаниот начин, во согласност со овој закон (член 28);

3) ако преку интерните сметки кај интерната банка се вршат плаќања по основ на инвестиции (член 29 став 4);

4) ако деловната единица на основната банка распореди заеднички доход или формира фонд или одобри инвестиционен кредит (член 68 ст. 3 и 4);

5) ако одбие барање на општествено правно лице да пристапи кон самоуправната спогодба за основање на основна банка а тоа лице ги исполнува условите од таа спогодба (член 71 став 2);

6) ако го пречекори овластувањето за земање или за давање краткорочни кредити за ликвидност (член 82);

7) ако во своите планови не обезбеди рентабилност, ликвидност и сигурност на пласманите на паричните средства или ако при насочувањето на средствата не им обезбеди приоритет на вложувањата што покажуваат најдобар односно подобар однос на очекуваната акумулација спрема вложените средства и на вложувањата што под исти други услови обезбедуваат поголеми и побрзи вкупни нето девизни ефекти (член 90 ст. 1 и 2);

8) ако основната банка не формира посебна резерва на ликвидноста (член 96 став 1);

9) ако не ја утврди кредитната способност на заемобарачите и не води сметка за својата ликвидност и за сигурноста на пласманите (член 192);

10) ако му одобри кредит на кредитно неспособен заемобарач (член 193 став 1);

11) ако не обезбеди стручна проверка и оценка на економската оправданост на намеруваните инвестиции (член 195 став 2);

12) ако во случај на ненаменско користење и потрошок на инвестиционите кредити не го запре натамошното користење на кредитите (член 197 став 2);

13) ако не му даде гаранција на правниот следбеник на банкарската организација дека нејзиниот поранешен член ќе ги изврши своите обврски ако средствата што ги здружил во таа банкарска организација не се доволни за покривање на неговите обврски (член 227).

За стопанскиот престап од став 1 на овој член ќе се казни и одговорното лице во банката или во друга финансиска организација со парична казна од 50.000 до 500.000 динари.

Одговорното лице во банката или во друга финансиска организација кое е осудено за стопанскиот престап од точ. 1 до 13 на овој член на парична казна од најмалку 200.000 динари не може да врши раководни должности во банка или во друга финансиска организација за време од две години од денот на правосилноста на пресудата.

Член 219

Со парична казна од 50.000 до 500.000 динари ќе се казни за стопански престап одговорното лице во Службата на општественото книговодство ако не ги применува одредбите од договорот за депозитот и редовно не ја известува основната односно здружената банка за промените и состојбата на средствата на сметките на нејзините депоненти (член 177 став 7).

2. Прекршоци

Член 220

Со парична казна од 100.000 до 1.000.000 динари ќе се казни за прекршок банка или друга финансиска организација:

1) ако од организацијата на здружен труд или од друго општествено правно лице не прими барање за кредит или за друг вид банкарска услуга или банкарска работа (член 14);

2) ако интерната банка не и поднесе на Службата на општественото книговодство извештај за извршените плаќања и податоци потребни за обезбедување општествена евиденција (член 29 ст. 2 и 3);

3) ако средствата на резервниот фонд на интерната банка користени за отпис на ненаплативите побарувања не се вратат во тој фонд во пропишаните рокови (член 50 став 4);

4) ако своите плански акти не ги објави на начинот утврден со статутот на банката (член 92);

5) ако најмалку еднаш годишно не ги известува своите основачи за резултатите од остварувањето на плановите, како и за извршувањето на обврските (член 93);

6) ако за донесените одлуки и преземените мерки за отстранување на причините на неликвидноста или за обезбедување ликвидност веднаш не ги известат народната банка на републиката односно народната банка на автономната покраина, Народната банка на Југославија, надлежната служба на општественото книговодство, собранието на републиката односно собранието на автономната покраина, како и собранието на општината на чија територија е седиштето на основната банка (член 105);

7) ако средствата на резервниот фонд основната банка не ги држи на посебна сметка кај народната банка на републиката односно кај народната банка на автономната покраина (член 120 став 2);

8) ако не се придржува кон условите од актот за депонирање на паричните средства (член 174 став 2);

9) ако не поведе иницијатива за формирање на конјурциум на банките (член 194 став 3);

10) ако не ги утврди поблиските услови за вршење работи на чување хартии од вредност, предмети од злато и од други благородни метали, накит и други предмети (член 205);

11) ако интерната банка, по барање на службата на општественото книговодство не ги пренесе веднаш сред-

ствата од својата жиро-сметка на жиро-сметката на својот член (член 208 став 2);

12) ако не ги усогласи својата организација, начин на управување и одлучување, одговорноста за обврските и поднесувањето на ризиците и своите самоуправни акти и не изврши упис во судскиот регистар до 31 декември 1986 година (член 223).

За дејствието од став 1 на овој член ќе се казни за прекршок и одговорното лице во банката или во другата финансиска организација со парична казна од 10.000 до 100.000 динари.

Член 221

Со парична казна од 100.000 до 1.000.000 динари ќе се казни за прекршок основна или друга организација на здружен труд или друго општествено правно лице ако не прими чек од граѓанин, а за исплатата на тој чек гарантира основната банка, штедилницата или Поштенската штедилница на која е издаден чекот (член 184 став 2).

За дејствието од став 1 на овој член ќе се казни за прекршок и одговорното лице во основната или во друга организација на здружен труд или во друго општествено правно лице со парична казна од 10.000 до 100.000 динари.

За дејствието од став 1 на овој член ќе се казни за прекршок и одговорното лице во органот на општествено-политичката заедница или во друг државен орган со парична казна од 10.000 до 100.000 динари.

Член 222

Со парична казна од 10.000 до 100.000 динари ќе се казни за прекршок граѓанин ако користи кредит за намена која не е определена во склучениот договор за кредит (член 198 став 2).

V. ПРЕОДНИ И ЗАВРШНИ ОДРЕДБИ

Член 223

Банките и финансиските организации основани до денот на влегувањето на овој закон во сила, што ги исполнуваат условите од овој закон, ќе ја усогласат својата организација, начинот на управување и одлучување, одговорноста за обврските на банката и поднесувањето на ризиците на банката и своите самоуправни акти и ќе извршат упис во судскиот регистар најдоцна до 31 декември 1986 година.

Банкарските организации основани до денот на влегувањето на овој закон во сила што не ги исполнуваат условите од овој закон престануваат со работа или можат да се спојат со банките односно со други финансиски организации што се основаат според одредбите од овој закон во рокот од став 1 на овој член.

Во текот на 1986 година може да продолжи со работа основната банка што е основана до денот на влегувањето во сила на овој закон, ако покрај општите услови, обезбеди во фондови и орочени динарски депозити на општествени правни лица и граѓански средства во износ од 6.000.000.000 динари.

Оцена за исполнувањето на деловите од став 3 на овој член утврдува Народната банка на Југославија.

Член 224

Во 1986 година основачот на основна банка и друго општествено правно лице, што предизвикале неликвидноста на основната банка, не може да располага со средствата на својата жиро-сметка и на другите сметки што се водат кај Службата на општественото книговодство, а се вклучени кај таа банка, за времето додека е банката неликвидна.

Основната банка која е неликвидна е должна да утврди кој основач или друго општествено правно лице ја предизвикало нејзината неликвидност и за тоа веднаш да ја известат надлежната служба на општественото книговодство.

Ако со мерките и активностите на основната банка од став 1 на овој член односно од чл. 100 и 101 на овој закон не се обезбеди ликвидност на основната банка, основачите на основната банка и другите општествени правни лица не можат да располагаат со средствата на своите жиро-сметки и на другите сметки што се водат кај Службата на општественото книговодство, а се вклучени кај таа банка, за времето додека е банката неликвидна.

Член 225

Одредбите од самоуправната спогодба за здружување во банкарска организација, која е склучена до денот на влегувањето на овој закон во сила, што се однесуваат на одговорноста на членовите на банкарската организација за обврските на банкарската организација, остануваат во сила до намирувањето на тие обврски ако членот на таа банкарска организација не ја склучи односно не пристапи кон самоуправната спогодба за основање на банката односно на другата финансиска организација која е правен следбеник на таа банкарска организација.

Одредбите од став 1 на овој член се применуваат и во случај на престанување на работата на банкарската организација основана до денот на влегувањето на овој закон во сила.

Член 226

Средствата на фондот на солидарната одговорност, на резервниот фонд и на фондот на основните средства на банкарската организација основана до денот на влегувањето на овој закон во сила се користат за формирање на фондовите на новооснованата банка односно финансиска организација ако поранешниот член на банкарската организација стане основач на банката односно на другата финансиска организација која е правен следбеник на таа банкарска организација.

Ако досегашниот член на банкарската организација склучи самоуправни спогодба за основање на банка односно друга финансиска организација која не е правен следбеник на таа банкарска организација, здружените средства во резервниот фонд и во фондот на солидарната одговорност на банкарската организација му се враќаат на членот на банкарската организација во роковите утврдени во самоуправната спогодба за основања на банката односно на другата финансиска организација, што не можат да бидат подолги од три години.

На членот на банкарската организација од став 2 на овој член, дел од средствата што ги здружил во фондот на основните средства му се враќаат во паричен износ во роковите утврдени со самоуправната спогодба за основање на банката односно другата финансиска организација, што не можат да бидат подолги од пет години.

Член 227

Средствата на фондовите на банкарската организација од член 226 на овој закон му се враќаат на поранешниот член на банкарската организација по намирувањето на паричните обврски што членот ги имал спрема таа банкарска организација.

Банка односно друга финансиска организација на која и пристапува член кој има парични обврски спрема поранешната банкарска организација должна е да му даде гаранција на правниот следбеник на таа банкарска организација дека нејзиниот поранешен член ќе ги изврши своите обврски ако средствата што ги здружил во таа банкарска организација не се доволни за покривање на неговите обврски.

Член 228

Врз основа на овластувањата што банките односно други финансиски организации што според досегашните прописи ги добиле за вршење платен промет со странство, кредитни работи со странство и девизно-валутни и менувачки работи во Социјалистичко Федеративна Република Југославија, можат да ги вршат тие работи најдоцна до 30 јуни 1986 година.

Член 229

Надлежните органи и организации што, во согласност со одредбите од овој закон, донесуваат прописи за неговото спроведување се должни овие прописи да ги донесат во рок од 60 дена од денот на влегувањето на овој закон во сила.

Член 230

Со денот на влегувањето на овој закон во сила престанува да важи Законот за основите на кредитниот и банкарскиот систем („Службен лист на СФРЈ”, бр. 2/77, 59/81, 9/84 и 70/84)

Член 231

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен лист на СФРЈ”.

843.

Врз основа на член 315 точка 3. од Уставот на Социјалистичка Федеративна Република Југославија, Претседателството на Социјалистичка Федеративна Република Југославија издава

УКАЗ

ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ПОСЕБНИТЕ УСЛОВИ ЗА ДАВАЊЕ И КОРИСТЕЊЕ КРЕДИТИ И ГАРАНЦИИ ЗА ИНВЕСТИЦИИ

Се прогласува Законот за посебните услови за давање и користење кредити и гаранции за инвестиции, што го усвои Собранието на СФРЈ, на седницата на Сојузниот собор од 18 декември 1985 година.

П бр. 516

18 декември 1985 година

Белград

Претседател
на Претседателството на
СФРЈ,
Радован Влајковиќ, с. р.

Претседател
на Собранието на СФРЈ,
Илијаз Куртеши, с. р.

ЗАКОН

ЗА ПОСЕБНИТЕ УСЛОВИ ЗА ДАВАЊЕ И КОРИСТЕЊЕ КРЕДИТИ И ГАРАНЦИИ ЗА ИНВЕСТИЦИИ

I. УВОДНИ ОДРЕДБИ

Член 1

Со овој закон се уредуваат посебните услови што корисникот на општествени средства мора да ги исполнува за давање и користење кредити и гаранции за обезбедување средства за инвестиции.

Член 2

Посебните услови за давање и користење кредити и гаранции за обезбедување средства за инвестиции пропишани со овој закон се применуваат врз: основните и други организации на здружен труд и нивните заедници и други форми на здружување на организациите на здружен труд; банките, заедниците за осигурување имоти и лица, заедниците за ризици на осигурувањето, заедниците за реосигурување и заедниците за ризици на реосигурувањето и други финансиски организации; земјоделските задруги што во својот состав немаат основни заедници организации, занаетчиските и други задруги, основните заеднички организации, основните организации на кооперанти, работните организации на кооперанти и други форми на здружување на земјоделските или на други индивидуални производители; самоуправните интересовни заедници, стопанските комори и други општи здруженија на организациите на здружен труд, договорните организации на здружен труд, работните заедници, месните заедници и други самоуправни организации и заедници и нивните здруженија и други општествени правни лица кои користат општествени средства (во натамошниот текст: корисници на општествени средства).

Под работни заедници од став 1 на овој член се подразбираат: работните заедници што вршат работи од заеднички интерес за основните организации на здружен труд, организациите на здружен труд здружени во сложена организација или други форми на здружување на организациите за здружен труд, земјоделските задруги, занаетчиските и други задруги, работните организации на кооперанти банките, заедниците за осигурување имоти и

лица, заедниците за ризици на осигурувањето и заедниците за ризици на реосигурувањето и други финансиски организации; работните заедници што вршат работи за општествено-политичките заедници и нивните органи, организациите и фондовите, општествено-политичките организации и други општествени организации, самоуправните интересовни заедници и нивните здруженија (стопанските комори и други општи здруженија на организациите на здружен труд), привремените или трајните работни заедници формирани во смисла на член 101 од Законот за здружениот труд и работните заедници формирани во смисла на чл. 379 и 403 од Законот за здружениот труд, други организации и заедници и нивните здруженија и Службите на општественото книговодство.

Член 3

Во смисла на овој закон:

1) под кредити за инвестиции се подразбираат сите кредити што ги даваат банките или други корисници на општествени средства и странските лица за инвестиции во основни средства или во објекти и опрема на заедничката потрошувачка;

2) под гаранција за обезбедување средства за инвестиции се подразбира гаранцијата што банката му ја дава на корисникот на општествени средства - инвеститор од свое име и за своја сметка или од свое име, а по овластување и за сметка на еден или повеќе корисници на општествени средства;

3) под инвестиции се подразбира вложувањето на општествени средства во изградба, доградба, реконструкција и адаптација на градежни објекти, вклучувајќи ги и претходните и подготвителните работи, предметите на опрема, повеќегодишните насади, основното стадо и материјалните права што ги сочинуваат основните средства или објектите и опремата на заедничката потрошувачка.

Не се смета како инвестиција, во смисла на оваа точка, правниот промет со општествени средства помеѓу општествените правни лица, како и изведувањето на работи врз основните средства и врз објектите и опремата на заедничката потрошувачка заради тековно и инвестиционо одржување на тие средства;

4) под градежни објекти се подразбираат сите видови градежни објекти на нискоградбата, високоградбата и хидроградбата;

5) под предмети на опрема се подразбираат машини, уреди, постројки, инсталации, транспортни средства, крупен алат и инструменти, мебел и други предмети што ги сочинуваат основните средства или средствата за заедничка потрошувачка, без оглед на тоа дали се изработуваат по порачка или се прибавуваат како готови стоки;

6) под реконструкција и адаптација на градежни објекти и опрема се подразбира изведувањето на инвестициони работи врз основните средства или врз објектите и опремата на заедничката потрошувачка со кои се менуваат конструктивните елементи, надворешниот изглед, својствата и намената на објектот, односно на опремата и се изведуваат други работи што се од значење за стабилноста на објектот, безбедноста од пожари, безбедноста од елементарни непогоди и сл.

Член 4

Одредбите на овој закон не се применуваат:

1) врз давањето и користењето кредити за инвестиции и гаранции за обезбедување средства за инвестиции наменети за отстранување на последиците од земјотрес и од други елементарни непогоди, освен за инвестициони вложувања со кои се зголемува капацитетот на основното средство или на средството за заедничка потрошувачка што е оштетено или уништено поради земјотрес или друга елементарна непогода, што се докажува со инвестиционо-техничката документација во согласност со законот;

2) врз кредитите за инвестиции и гаранции за обезбедување средства за инвестиции во основни средства, како и врз кредитите и гаранциите за купување на основни средства за потребите на општонародната одбрана, општествената самозаштита, јавната и државната безбедност, како и врз инвестициите во основни средства на организациите на здружен труд наменети за производство на вооружување и воена опрема што се врши во согласност со сојузниот закон со кој се уредува производството на вооружување и воена опрема;

3) врз кредитите за инвестиции и гаранции за обезбедување средства за инвестиции заради отстранување на тесно грло во производството во организациите на здружен труд што во своето работење ќе искажат загуба, ако тие инвестиции се неопходни за отстранување на причините за настанатите загуби и ако се утврдени со санационата програма, а загубата е покриена, односно надоместена во согласност со Законот за санација и престанок на организациите на здружен труд;

4) врз кредитите за инвестиции во основни средства наменети за научноистражувачка дејност и за набавка на електронски сметачи од домашни производители;

5) врз кредитите за инвестиции и гаранции за обезбедување средства за инвестиции наменети за оспособување и вработување на инвалидни лица во инвалидски работилници.

II. КОРИСНИЦИ НА ОПШТЕСТВЕНИ СРЕДСТВА НА КОИ НЕ МОЖАТ ДА ИМ СЕ ДАВААТ КРЕДИТИ И ГАРАНЦИИ ЗА ИНВЕСТИЦИИ

Член 5

Банката или друг корисник на општествени средства не може да им даде кредит за инвестиции или гаранција за обезбедување средства за инвестиции, како и кредит или гаранција за купување на основни средства или на средства за заедничка потрошувачка:

1) на општествено-политичката заедница и на нејзиниот орган, на организацијата, односно фондот на општествено-политичката заедница; на општествено-политичката организација и друга општествена организација, на самоуправната интересовна заедница од општествени-те дејности и нивните работни заедници;

2) на корисникот на општествени средства за прибавување згради или делови од згради за вршење на административно-стручни, помошни и на нив слични работи; за изведување на претходни инвестициони работи, како што се: изработка на инвестициона програма и на идејни и други проекти и прибавување на документација врз основа на која може да се донесе инвестициона одлука; за изведување на подготвителни инвестициони работи, како што се: откуп на недвижности и уредување на градежно земјиште, изградба на објекти од привремен карактер, прибавување локација на која ќе се изгради градежен објект и др.

3) на корисникот на општествени средства кој претходно не ја покрил загубата во работењето во согласност со Законот за санација и престанок на организациите на здружен труд;

4) на корисникот на општествени средства кој има втасани а ненамирани обврски по користените кредити за инвестиции или по дадените гаранции за обезбедување на плаќањата за инвестициите.

Под втасани а ненамирани обврски по дадените гаранции за обезбедување на плаќањата за инвестициите, во смисла на трчка 4 од овој член, се подразбираат обврските спрема давачот на гаранцијата што тој ги намирал наместо главниот должник.

Одредбите на точ. 1 и 2 од став 1 на овој член не се однесуваат на кредитите за инвестиции или гаранции за обезбедување средства за инвестиции со кои се врши преориентација од потрошувачка на течни горива кон потрошувачка на цврсти горива или на други видови енергија од домашни извори, како ни на кредитите односно гаранциите за обезбедување средства за станбена изградба, со неопходната комунална инфраструктура, и за купување на готови станови.

Под административно-стручни, помошни и на нив слични работи, во смисла на точка 2 од став 1 на овој член, се подразбираат: планско-аналитичките работи; работите на книговодството, евиденцијата и статистиката; работите на подготвување и обработка на материјали од правностручна природа; административните работи (примање и испраќање на пошта и водење на деловоден протокол, дактилографски, стенографски и архивски работи и сл.), општите работи, работите на чување на објекти и на чување и одржување на простории, како и други работи што според својата природа спаѓаат во тие видови работи.

III. СРЕДСТВА ОД СОПСТВЕНО УЧЕСТВО КАКО УСЛОВ ЗА ДОБИВАЊЕ КРЕДИТИ ЗА ИНВЕСТИЦИИ И ГАРАНЦИИ ЗА ОБЕЗБЕДУВАЊЕ СРЕДСТВА ЗА ИНВЕСТИЦИИ

Член 6

Кредит за инвестиции или гаранција за обезбедување средства за инвестиции може да му се даде на корисникот на општествени средства – инвеститор што обезбедил средства за сопствено учество за инвестицијата за која бара кредит, односно гаранција.

Член 7

Височината на средствата од сопствено учество на инвеститорот, како услов за добивање кредит за инвестиции и гаранција за обезбедување средства за инвестиции, изнесува 60% од претсметковната вредност на инвестицијата утврдена во инвестиционата програма, односно во инвестиционо-техничката документација врз основа на која се пристапува кон инвестицијата.

По исклучок од одредбата на став 1 од овој член, височината на средствата од сопствено учество на инвеститорот за добивање кредит за инвестиции и гаранции за обезбедување средства за инвестиции изнесува:

- 1) 40% – за инвестиции наменети за комуналната дејност;
- 2) 30% – за инвестиции наменети за дејноста на здравството и на социјалната заштита;
- 3) 25% – за инвестиции од областа на стопанството што се наменети за:
 - а) повеќе од 50% на производството на стоки врз база на домашни сировини за извоз или давање услуги за извоз, претежно на подрачјето со конвертибилен начин на плаќање, со кои ќе се оствари позитивен нето девизен ефект, и за рационална супституција на увозот на основни сировини и репродукционен материјал;
 - б) изградба на основни сместувачки капацитети и на капацитети со кои се проширува и збогатува понудата за странските туристи, како и на капацитети за сместување и чување на стоконни резерви и складирање и чување на жита.

Под капацитети со кои се проширува и збогатува понудата за странските туристи се подразбираат спортските и здравствено-рекреативните објекти што се во функција на користење на основните туристичко-сместувачки и здравствени капацитети, како што се: игралишта за тенис, голф, одбојка и кошарка, куглани, базени за капење и лекување, жичари, ски-лифтови, трим-патеки, кампови, марињи и објекти за научички туризам, со неопходна опрема и со комунална инфраструктура за работа на тие објекти, како и објекти и опрема за забава и разонода, специјализирани трговски и занаетчиски дуќани, уметнички продажни галерии и ловно-туристички објекти за производство, одгледување и заштита на дивеч во организациите на здружен труд од областа на ловството;

в) производство на стоки и давање услуги во приоритетните дејности, и тоа за:

– производство, пренос и транспорт на сите видови енергија и енергетски сировини од домашни извори, вклучувајќи ги и истражувањата на нови наоѓалишта на енергија, секундарната преработка на нафта, природен гас и технички гасови; преработката на јаглен и преориентацијата од потрошувачка на течни горива кон потрошувачка на цврсти горива и на други извори енергија од домашни извори;

– производство на основни метали (железо и феролегури, челик, бакар, алуминиум, олово, цинк и антимон), вклучувајќи ги и истражувањата на железна руда, руди за производство на феролегури и на руди на обоените метали; домашни електронски сметачи чишто производство се заснова врз здружување на трудот и средствата врз база на заеднички програми за развој; леарски производи; основни неметални сировини (цемент, кварц, огноотпорна глина, магнезит, сол, каолин, азбестно влакно, перлит и фелдспат); базни хемиски производи и примарна преработка на базни хемиски производи; синтетички каучук; фармацевтски сировини; основни производи на шумарството, вклучувајќи го и пошумувањето, мелуорацијата и проширувањето на шумскиот фонд со подигање на плантажи на брзорастечки видови дрвја; основни земјоделски

производи за кои се пропишани заштитни цени, зеленчук и диетична храна;

– основно стадо и повеќегодишни насади;
– собирање, прочистување и дистрибуција на пивка вода наменета за домаќинствата и индустриските и други потрошувачи; реконструкција и изградба на системи за одбрана од поплави; изградба на водостопански објекти за наводнување и одводување на земјоделското земјиште, пречистување на отпадните води;

– продолжување на изградбата на Автопатот братство и единство, вклучувајќи ја и изградбата на тунелот „Караванки“ и на делницата на Автопатот север-југ;

– железнички сообраќај; изградбата на капацитети на интегралниот транспорт; гасоводи и топловоди; полагање на коаксијален кабел низ централниот дел на Југославија и по должината на Автопатот братство и единство и за магистралните телекомуникациони објекти и уреди на организациите на ПТТ сообраќај за тие објекти;

– изградба на бродови во домашните бродоградилшта за потребите на домашната флота во поморскиот, речниот и езерскиот сообраќај;

– изградба и купување на станови со неопходната комунална инфраструктура;

– собирање, подготовка, доработка и рециклажа на секундарни сировини;

4) 15% – за инвестиции наменети за развој на домашното производство на автомобили за извоз, ако повеќе од половината на тоа производство се извезува на подрачјата со конвертибилен начин на плаќање, како и за инвестициони вложувања за потребите на одржувањето на меѓународните спортски натпревари според Општествениот договор за начинот на организирање и финасирање на меѓународни спортски натпревари;

5) 5% – за инвестиции со кои се создаваат услови за зголемување на производството на основни земјоделски производи под кои се подразбираат приспособување на земјиштето кон културта, откуп на земјиште од индивидуални земјоделски производители, проширување на обработливите површини, хидромелиорација, комасација и др.

Под производство на енергија од домашни извори се подразбира производство на цврсти горива, сува нафта и природен гас од домашно потекло, соларна енергија, геотермална енергија, енергија на биомаса и слично, освен производството на течни горива од примарна рафинерска преработка и производството на секундарна енергија од течни горива и природен гас.

Член 8.

Во смисла на член 7 став 2 точка 2 од овој закон, се смета:

1) дека инвестицијата е повеќе од 50% неменета за производство на стоки за извоз или за давање услуги за извоз ако со инвестиционата програма, односно со инвестиционо-техничката документација врз основа на која се пристапува кон инвестицијата, е утврдено дека повеќе од 50% од планираниот вкупен приход од таа инвестиција ќе се остварува со извоз на стоки или услуги предимно на подрачје со конвертибилен начин на плаќање и со кои ќе се остварува позитивен нето девизен ефект, за што корисникот на општествени средства – инвеститор е должен да прибави потврда од соодветното општо здружение на организациите на здружен труд во Стопанската комора на Југославија;

2) дека ќе се придонесува за рационална супституција на увозот на основни сировини и репродукционен материјал ако повеќе од 50% од капацитетот утврден со програмата се користи за производство на сировини и репродукционен материјал што се увезуваат, за што корисникот на општествени средства – инвеститор е должен да прибави потврда од соодветното општо здружение на организациите на здружен труд во Стопанската комора на Југославија.

Член 9

Претсметковната вредност на инвестицијата, во смисла на овој закон, ја сочинуваат и тоа:

1) за градежните објекти – вредноста на работите и материјалите што се потребни за подигање на објектот односно за негова реконструкција, модернизација, доградба или адаптација и другите трошоци неопходни за подига-

ње и оспособување на објектот кон целата за која е наменет. Вредноста на работите и материјалите што се потребни за подигање на објектот или за негова доградба, реконструкција, модернизација и адаптација и другите издатоци се сметаат според износите утврдени во инвестиционата програма односно во инвестиционо-техничката документација врз основа на која се пристапува кон изградба на објектот, во согласност со законот;

2) за опремата што ги сочинува основните средства или средствата на заедничката потрошувачка - износот на набавната цена, со трошоците за доставување вклучувајќи ги и износите за царина и другите давачки за увезени стоки и трошоци за монтажа, превоз, натовар и истовар и други трошоци неопходни за оспособување на опремата за функцијата за која е наменета, според износите утврдени во инвестиционата програма односно во инвестиционо-техничката документација врз основа на која се пристапува кон инвестицијата, во согласност со законот;

3) за материјалните права што ги сочинуваат основните средства - износот на надоместот што на давачот на правата со плаќа според договорот за стекнување на правата.

Член 10

Корисникот на општествени средства - инвеститор е должен да обезбеди средства од сопствено учество во височината определена во член 7 од овој закон и за добивање кредити или гаранции за обезбедување средства за покривање на настанатите пречекорувања во финансирањето на инвестициите.

Член 11

Заради обезбедување средства од сопствено учество на корисникот на општествени средства - инвеститор за добивање кредити за инвестиции или гаранции за обезбедување средства за инвестиции, како и за добивање кредити и гаранции за обезбедување средства за покривање на настанатите пречекорувања во финансирањето на инвестициите, се користат:

1) сопствени средства од трајни и долгорочни извори што корисникот на општествени средства - инвеститор може да ги користи за инвестиции;

2) инвестициони средства што се обезбедуваат со здружување врз основа на кое се стекнува право на учество во заеднички остварениот доход и здружените средства за кои работниците во основната организација на здружен труд со лично изјаснување преку референдум ќе се откажат од правото на поврат, како и од правото на надомест за стопанисувањето со тие средства;

3) средства што на корисникот на општествени средства за финансирање на инвестициите му се обезбедуваат врз основа на законите и прописите донесени врз основа на законот или врз основа на самоуправната спогодба за здружување на тие средства што се применуваат на целата територија на републиката односно на автономната покраина, односно врз основа на задолжително здружување на тие средства пропишано со закон за здружувачите на средствата што не ја склучиле, односно не ѝ пристапиле на таа спогодба;

4) средства што корисникот на општествени средства за инвестиции ги добива од самопридонесите на работните луѓе и граѓаните (во труд, материјал, пари) или од личните средства на граѓаните што кај корисникот на општествени средства се вложени, непосредно или со посредство на банката, за проширување на материјалната основа на трудот;

5) средства што за финансирање на инвестициите се дадени од Фондот на Федерацијата за кредитирање на побрзиот развој на стопански недоволно развиените републики и САП Косово, од фондот на републиката, односно на автономната покраина, од фондот на регионалната заедница и општината, за поттикнување на побрзиот развој на стопански недоволно развиените подрачја и од Фондот за финансирање на зголемувањето на вработеноста во стопански недоволно развиените и изразито емиграциони подрачја на Социјалистичка Федеративна Република Југославија.

Член 12

Начинот на користење на средствата од сопствено учество и од кредитот за инвестиции односно од кредитот

за покривање на пречекорувањата настанати во финансирање на инвестициите, како и начинот на давање гаранции за обезбедување средства за инвестиции односно гаранции за покривање на пречекорувањата настанати во финансирањето на инвестициите се уредуваат со договор за кредит односно со договор за гаранција, согласно со одредбите на овој закон.

Одредбите на договорот за кредит или на договорот за гаранција од став 1 на овој член, што се во спротивност со одредбите на овој закон, се ништовни.

Кредитот за инвестиции односно кредитот за покривање на пречекорувањата настанати во финансирањето на инвестициите се користи сразмерно со делот што одговара на износот на средствата што корисникот на општествени средства е должен да ги обезбеди како средства од сопствено учество за односната инвестиција, со тоа што средствата од сопствено учество можат да се користат пред користењето или истовремено со користењето на кредитите за инвестиции односно на кредитите за покривање на пречекорувањата настанати во финансирањето на инвестициите.

Член 13

Ако инвестицијата во основни средства или во средства за заедничка потрошувачка се финансира во повеќе фази определени со инвестиционата програма, односно со инвестиционо-техничката документација врз основа на која се пристапува кон инвестицијата, така што делот од инвестицијата изграден по фази да претставува економско-техничка целина која може самостојно да се користи, обезбедувањето на средствата од сопствено учество, како и користењето на тие средства и кредити за инвестиции, согласно со овој закон, се вршат по фази на траењето на изградбата на инвестицијата.

Член 14

Корисникот на општествени средства е должен кон барањето за добивање кредит за инвестиции или гаранција за обезбедување средства за инвестиции да поднесе точни подаци за намената на инвестицијата, за претсметковната вредност на инвестицијата и за обезбедувањето средства од сопствено учество за финансирање на инвестицијата, во согласност со одредбите на овој закон.

IV. КАЗНЕНИ ОДРЕДБИ

Член 15

Со парична казна од 250.000 до 10.000.000 динари ќе се казни за стопански престап банката или друг корисник на општествени средства:

1) ако даде кредит за инвестиции или гаранција за обезбедување средства за инвестиции или ако даде кредит или гаранција за купување на основни средства или на средства за заедничка потрошувачка на општествено-политичка заедница или на нејзин орган, на организација односно фонд или на општествено-политичка организација или друга општествена организација, на самоуправна интересна заедница од општествените дејности или на нивни работни заедници (член 5 став 1 точка);

2) ако даде кредит за инвестиции или гаранција за обезбедување средства за инвестиции на корисникот на општествени средства за прибавување на згради или делови од згради за вршење на административно-стручни, помошни и слични работи или ако даде кредит или гаранција за обезбедување средства за изведување на претходни инвестициони работи како што се: изработка на инвестициона програма и на идејни и други проекти и прибавување на документација врз основа на која може да се донесе инвестициона одлука или за изведување на подготвителни инвестициони работи, како што се: откуп на недвижност и уредување на градежно земјиште, изградба на објекти од привремен карактер, прибавување локација на која ќе се изгради градежниот објект (член 5 став 1 точка 2);

3) ако даде кредит за инвестиции или гаранција за обезбедување средства за инвестиции на корисник на општествени средства кој претходно не ја покрил загубата во работењето, во согласност со Законот за санација и престанок на организациите на здружен труд (член 5 став 1 точка 3);

4) ако даде кредит за инвестиции или гаранција за обезбедување средства за инвестиции на корисник на оп-

штествени средства кој има втасани а ненамирени обврски по користените кредити за инвестиции или по дадените гаранции за обезбедување на плаќањето за инвестициите (член 5 став 1 точка 4);

5) ако даде кредит за инвестиции или гаранција за обезбедување средства за инвестиции на корисник на општествени средства кој претходно не обезбедил средства од сопствено учество за инвестициите во височината пропишана со овој закон (член 7);

6) ако даде кредит или гаранција за покритење на настанатите пречекорувања во финансирањето на инвестицијата на корисникот на општествени средства кој претходно не обезбедил средства од сопствено учество за инвестициите во височината пропишана со овој закон (член 10);

7) ако даде кредит за инвестиции односно кредит за покритење на пречекорувањата настанати во финансирањето на инвестициите, без претходно или истовремено користење на сразмерниот дел што корисникот на општествени средства е должен да го обезбеди како средства од сопствено учество за односната инвестиција (член 12 став 2).

За дејствието од став 1 на овој член ќе се казни за стопански престап и одговорното лице во банката или кај друг корисник на општествени средства со парична казна од 25.000 до 500.000 динари.

Кон казната за стопански престап од став 2 на овој член може на одговорното лице да му се изрече и заштитна мерка забрана на вршењето на работите во врска со давање кредит за инвестиции или гаранции за обезбедување средства за инвестиции, во траење од две до пет години.

Член 16

Со парична казна од 50.000 до 500.000 динари ќе се казни за прекршок корисникот на општествени средства:

1) ако кон барањето за добивање кредит за инвестиции или гаранција за обезбедување средства за инвестиции не поднесе точни податоци за намената за инвестициите или за претсметковната вредност на инвестициите или за обезбедувањето средства од сопствено учество за финансирање на инвестицијата, во согласност со одредбите на овој закон (член 14);

2) ако пред или истовремено со користењето на кредитот за инвестиции, односно на кредитот за покритење на пречекорувањата настанати во финансирањето на инвестициите не ги искористи средствата од сопствено учество за финансирање на односната инвестиција во соодветниот дел (член 12 став 2).

За дејствието од став 1 на овој член ќе се казни за прекршок и одговорното лице кај корисникот на општествени средства со парична казна од 15.000 до 50.000 динари.

Кон казната за прекршокот од став 2 на овој член може на одговорното лице да му се изрече и заштитна мерка забрана на вршење работи во врска со користењето на кредити за инвестиции и гаранции за обезбедување средства за инвестиции, во траење од шест месеци до две години.

V. ПРЕОДНИ И ЗАВРШНИ ОДРЕДБИ

Член 17

Кредитите за инвестиции што се одобрени и што почнале да се користат до денот на влегувањето во сила на овој закон и издадените гаранции за обезбедување средства за инвестиции до денот на влегувањето во сила на овој закон можат да се користат под условите и за намени-те за кои се дадени тие кредити и гаранции.

Член 18

Сојузниот извршен совет ќе го пропише начинот на утврдување на средствата од сопствено учество на корисниците на општествени средства за финансирање на инвестициите најдоцна во рок од 30 дена од денот на влегувањето во сила на овој закон.

Член 19

Со денот на влегувањето во сила на овој закон престанува да важи Законот за посебните услови за давање кредити за инвестиции („Службен лист на СФРЈ”, бр. 62/79, 59/81, 13/82 и 31/83).

Член 20

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен лист на СФРЈ”.

844.

Врз основа на член 315 точка 3 од Уставот на Социјалистичка Федеративна Република Југославија, Претседателството на Социјалистичка Федеративна Република Југославија издава

УКАЗ

ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ИЗМЕНИ И ДОПОЛНЕНИЈА НА ЗАКОНОТ ЗА УТВРДУВАЊЕ И РАСПОРЕДУВАЊЕ НА ВКУПНИОТ ПРИХОД И НА ДОХОДОТ И ЗА УТВРДУВАЊЕ И РАСПОРЕДУВАЊЕ НА ПРИХОДОТ

Се прогласува Законот за измени и дополненија на Законот за утврдување и распоредување на вкупниот приход и на доходот и за утврдување и распоредување на приходот, што го усвои Собранието на СФРЈ, на седницата на Сојузниот собор од 18 декември 1985 година.

П бр. 517

18 декември 1985 година

Белград

Претседател
на Претседателството на
СФРЈ,
Радован Влајковиќ, с.р.

Претседател,
на Собранието на СФРЈ,
Илијаз Куртеши, с.р.

ЗАКОН

ЗА ИЗМЕНИ И ДОПОЛНЕНИЈА НА ЗАКОНОТ ЗА УТВРДУВАЊЕ И РАСПОРЕДУВАЊЕ НА ВКУПНИОТ ПРИХОД И НА ДОХОДОТ И ЗА УТВРДУВАЊЕ И РАСПОРЕДУВАЊЕ НА ПРИХОДОТ

Член 1

Во Законот за утврдување и распоредување на вкупниот приход и на доходот и за утврдување и распоредување на приходот („Службен лист на СФРЈ”, бр. 56/84 и 39/85) во член 108 бројот: „1986” се заменува со бројот: „1987”.

Член 2

По член 1126 се додава член 112в, кој гласи:

„Член 112в

Основната организација може да одлучи при изработката на завршната сметка за 1985 година, за износот на каматите на обртните средства и за износот на негативните курсни разлики по основ на задолжувањата за обртни средства, во 1985 година да го намали износот за кој ја усогласува вредноста на залихите според одредбите на член 34 од овој закон (ефект од ревалоризацијата).

Основната организација може да одлучи, во согласност со одредбите на член 30 од овој закон, да го пресмета врз товар на обртните средства по основа на залихите на недовршено производство, со состојбата на 31 декември 1985 година, износот на каматата на обртните средства со којшто не го намалила износот за кој ја усогласува вредноста на залихите според одредбите на член 34 од овој закон.

Основната организација која, според потврдата на Стопанската комора на Југославија, има утврдена заедничка програма за развој на производството и извозот односно за супституција на увозот за периодот од 1986 до 1990 година од суштествено значење за складен стопански развој на земјата, ако со таа програма е предвидено дека

чеството на производството за извоз односно за супституција на увозот во вкупното производство изнесува над 50%, може да одлучи износот на негативните курсни разлики по основа на задолжувањето за обртни средства, со кој не го намалила износот за којшто ја усогласува вредноста на залихите според одредбите на член 34 од овој закон, да го надомести во 1985 година најмалку во височина на износот што се однесува на втасаните обврски во девизи.”.

Член 3

Во член 111 на крајот се бришат зборовите: „со тоа што тој износ ќе го надомести во рокот утврден во друг сојузен закон”.

Се додава нов став 2 кој гласи:

„Основната организација може да одлучи износот на разграничените негативни курсни разлики од став 1 на овој член да го надомести во период од 15 години, почнувајќи од 1985 година, со тоа што секоја година да надомести најмалку 1/15 од тој износ”.

Член 4

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен лист на СФРЈ”.

845.

Врз основа на член 315 точка 3 од Уставот на Социјалистичка Федеративна Република Југославија, Претседателството на Социјалистичка Федеративна Република Југославија издава

УКАЗ

ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ИЗМЕНА НА ЗАКОНОТ ЗА ЗАДОЛЖИТЕЛНО ЗДРУЖУВАЊЕ НА ГРУДОТ И СРЕДСТВАТА НА ОРГАНИЗАЦИИТЕ НА ЗДРУЖЕН ТРУД ШТО СЕ ЗАНИМАВААТ СО ПРОМЕТ НА СТОКИ И УСЛУГИ СО ПРОИЗВОДСТВЕНИТЕ ОРГАНИЗАЦИИ НА ЗДРУЖЕН ТРУД

Се прогласува Законот за измени на Законот за задолжително здружување на трудот и средствата на организациите на здружен труд што се занимаваат со промет на стоки и услуги со производствените организации на здружен труд, што го усвои Собранието на СФРЈ, на седницата на Сојузниот собор од 18 декември 1985 година.

П бр. 518

18 декември 1985 година
Белград

Претседател
на Претседателството на
СФРЈ,
Радован Влајковиќ, с.р.

Претседател
на Собранието на СФРЈ,
Илијаз Куртеши, с.р.

ЗАКОН

ЗА ИЗМЕНА НА ЗАКОНОТ ЗА ЗАДОЛЖИТЕЛНО ДРУЖУВАЊЕ НА ТРУДОТ И СРЕДСТВАТА НА ОРГАНИЗАЦИИТЕ НА ЗДРУЖЕН ТРУД ШТО СЕ ЗАНИМАВААТ СО ПРОМЕТ НА СТОКИ И УСЛУГИ СО ПРОИЗВОДСТВЕНИТЕ ОРГАНИЗАЦИИ НА ЗДРУЖЕН ТРУД

Член 1

Во Законот за задолжително здружување на трудот и средствата на организациите на здружен труд што се занимаваат со промет на стоки и услуги со производствените организации на здружен труд („Службен лист на СФРЈ”, р. 66/80 и 26/84) во член 43 став 2 зборовите: „најдоцна д 1 јануари 1986 година” се заменуваат со зборовите: „најдоцна од 1 јануари 1987 година”.

Член 2

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен лист на СФРЈ”.

846.

Врз основа на член 285 став 1 точка 17 од Уставот на Социјалистичка Федеративна Република Југославија, а во врска со точка 11 од Одлуката за формирањето, составот и делокругот на Комисијата на Сојузниот собор на Собранието на СФРЈ за заштита и унапредување на човековата околина, Собранието на СФРЈ, на предлог од Комисијата за избор и именувања, на седницата на Сојузниот собор од 18 декември 1985 година, донесе

ОДЛУКА

ЗА ИЗБОР НА ПРЕТСЕДАТЕЛ И ЧЛЕНОВИ НА КОМИСИЈАТА НА СОЈУЗНИОТ СОБОР НА СОБРАНИЕТО НА СФРЈ ЗА ЗАШТИТА И УНАПРЕДУВАЊЕ НА ЧОВЕКОВАТА ОКОЛИНА

I

За претседател на Комисијата на Сојузниот собор на Собранието на СФРЈ за заштита и унапредување на човековата околина се избира Михаило Брајовиќ, делегат во Сојузниот собор на Собранието на СФРЈ.

II

За членови на Комисијата на Сојузниот собор на Собранието на СФРЈ за заштита и унапредување на човековата околина се избираат:

- од редот на делегатите:

- Јунуз Аршиновиќ, Мато Броз, Мато Крстовиќ, Славица Марковиќ, Николина Михаиловска, Невенка Нералиќ-Миливојевиќ, д-р Борис Петковски, Василие Радик, Александар Савиќ, Кемаил Сахатчија, Тодор Славински, Тоне Турнхер и Ела Улрих-Атена, делегати во Сојузниот собор на Собранието на СФРЈ;

- од редот на научните, стручните и јавните работници:

1. Михаљ Глухак, застапник на Саборот на СР Хрватска и претседател на Одборот за просторно уредување и заштита на човековата околина,

2. д-р Аугуштин Лах, претседател на Комисијата на Собранието на СР Словенија за заштита на човековата околина,

3. Едо Љубибратиќ, претседател на Советот за заштита и унапредување на човековата средина на Претседателството на Покраинската конференција на ССРН на Војводина,

4. проф. д-р Никола Пантиќ, претседател на Одборот на САНУ за заштита и унапредување на човековата средина.

5. д-р Драган Шојлевски, републички советник на Собранието на СР Македонија.

Собрание на СФРЈ

АС бр. 690
18 декември 1985 година
Белград

Претседател
на Собранието на СФРЈ,
Илијаз Куртеши, с.р.

Претседател
на Сојузниот собор,
д-р Миодрог Трифуновиќ, с.р.

847.

Врз основа на член 281 став 1 точка 18 од Уставот на Социјалистичка Федеративна Република Југославија, Собранието на СФРЈ, на предлог од Комисијата за избор и именувања, на седницата на Сојузниот собор од 18 декември 1985 година донесе

ОДЛУКА**ЗА ИЗБОР НА ПРЕТСТАВНИК НА СОБРАНИЕТО НА СФРЈ ВО ЈУГОСЛОВЕНСКИОТ ОДБОР ЗА ИЗГРАДБА НА СПОМЕН-ДОМОТ „ПРВ РАБОТНИЧКИ СОВЕТ ВО ЈУГОСЛАВИЈА”**

За претставник на Собранието на СФРЈ во Југословенскиот одбор за изградба на Спомен-домот „Прв работнички совет во Југославија” се избира инж. Вилмош Молнар, делегат во Сојузниот собор на Собранието на СФРЈ.

Собрание на СФРЈ

АС бр. 689
18 декември 1985 година
Белград

Претседател
на Собранието на СФРЈ,
Илијаз Куртеши, с.р.

Претседател
на Сојузниот собор,
д-р Миодраг Трифуновиќ, с.р.

848.

Врз основа на член 281 став 1 точка 18 од Уставот на Социјалистичка Федеративна Република Југославија, Собранието на СФРЈ, на предлог од Комисијата за избор и именувања, на седницата на Сојузниот собор од 18 декември 1985 година, донесе

ОДЛУКА**ЗА ИЗБОР НА ПРЕТСТАВНИК НА СОБРАНИЕТО НА СФРЈ ВО ОДБОРОТ ЗА ОДБЕЛЕЖУВАЊЕ НА 50-ГОДИШНИНАТА ОД УЧЕСТВОТО НА ЈУГОСЛОВЕНСКИТЕ ДОБРОВОЛЦИ ВО БОРБАТА НА ШПАНСКИОТ НАРОД ПРОТИВ ФАШИЗМОТ И ВО СОЗДАВАЊЕТО НА ИНТЕРНАЦИОНАЛНИТЕ БРИГАДИ**

За претставник на Собранието на СФРЈ во Одборот за одбележување на 50-годишнината од учеството на југословенските доброволци во борбата на шпанскиот народ против фашизмот и во создавањето на интернационалните бригади се избира Драшко Јуришиќ, делегат во Сојузниот собор на Собранието на СФРЈ.

Собрание на СФРЈ

АС бр. 688
18 декември 1985 година
Белград

Претседател
на Собранието на СФРЈ,
Илијаз Куртеши, с.р.

Претседател
на Сојузниот собор,
д-р Миодраг Трифуновиќ, с.р.

849.

Врз основа на член 285 точка 17 од Уставот на Социјалистичка Федеративна Република Југославија и член 3 став 3 од Законот за избор и отповик на делегати во Сојузниот собор на Собранието на СФРЈ, Собранието на СФРЈ на предлог од Комисијата за избор и именувања, на седницата на Сојузниот собор од 18 декември 1985 година, донесе

ОДЛУКА**ЗА РАЗРЕШУВАЊЕ И ИМЕНУВАЊЕ ПРЕТСЕДАТЕЛ И ЗАМЕНИК-ПРЕТСЕДАТЕЛ НА КОМИСИЈАТА ЗА ИЗБОР И ОТПОВИК НА ДЕЛЕГАТИ ВО СОЈУЗНИОТ СОБОР НА СОБРАНИЕТО НА СФРЈ****I**

1. Се разрешува од должности претседател на Комисијата за избор и отповик на делегати во Сојузниот собор на Собранието на СФРЈ Таип Таипи, судија на Сојузниот суд, поради зафатеност.

2. Се разрешува од должноста заменик-претседател на Комисијата за избор и отповик на делегати во Сојузниот собор на Собранието на СФРЈ, Марко Глигоровиќ, судија на Сојузниот суд.

II

1. За претседател на Комисијата за избор и отповик на делегати во Сојузниот собор на Собранието на СФРЈ именува Марко Глигоровиќ, судија на Сојузниот суд.

2. За заменик-претседател на Комисијата за избор и отповик на делегати во Сојузниот собор на Собранието на СФРЈ се именува Илија Дурбаба, судија на Сојузниот суд.

Собрание на СФРЈ

АС бр. 687
18 декември 1985 година
Белград

Претседател
на Собранието на СФРЈ,
Илијаз Куртеши, с.р.

Претседател
на Сојузниот собор,
д-р Миодраг Трифуновиќ, с.р.

850.

Врз основа на член 285 точка 17 од Уставот на Социјалистичка Федеративна Република Југославија, а во врска со член 54 од Законот за основите на системот на стоковните резерви и за сојузните стоковни резерви („Службен лист на СФРЈ”, бр. 58/84), Собранието на СФРЈ, на седницата на Сојузниот собор од 18 декември 1985 година, донесе

ОДЛУКА**ЗА ОДОБРУВАЊЕ НА ЗАВРШНАТА СМЕТКА НА СОЈУЗНАТА ДИРЕКЦИЈА ЗА РЕЗЕРВИ НА ИНДУСТРИСКИ ПРОИЗВОДИ ЗА 1984 ГОДИНА**

Се одобрува Завршната сметка на Сојузната дирекција за резерви на индустриски производи за 1984 година. Што Советот на Сојузната дирекција за стоковни резерви ја донесе на 8 октомври 1985 година, Д.Т. бр. 02-18/2.

Собрание на СФРЈ

АС бр. 669
18 декември 1985 година
Белград

Претседател
на Собранието на СФРЈ,
Илијаз Куртеши, с.р.

Претседател
на Сојузниот собор,
д-р Миодраг Трифуновиќ, с.р.

По извршеното срамнување со изворниот текст е утврдено дека во текстот на Долгорочниот општествен план на Југославија за периодот од 1986 до 2000. година, објавен во „Службен лист на СФРЈ“, бр. 39/85, се поткраднале долунаведените грешки, та се дава

ИСПРАВКА

НА ДОЛГОРОЧНИОТ ОПШТЕСТВЕН ПЛАН НА ЈУГОСЛАВИЈА ЗА ПЕРИОДОТ ОД 1986 ДО 2000 ГОДИНА

1. Во Вториот дел, во одделот II. Фактори и потенцијали на развојот, во пододделот 2.2. Вработеност, во точка (7) наместо зборовите: „зголемување на силите“ треба да стојат зборовите: „зголемување на производните сили“.

2. Во Третиот дел, во одделот II. Промени во структурата на стопанството и развој на дејности од битно значење за поусогласен развој на стопанството, во пододделот 2.2. Енергетика во ставот 9 наместо зборовите: „од по 100 MW“ треба да стојат зборовите: „од по 1.000 MW“.

3. Во одделот III. Економски и други видови соработка со странство, во точка 6 под (2) наместо зборовите: „девизно финансирање“ треба да стои зборот: „финансирање“.

Од Службата за законодавство на Собранието на СФРЈ, Белград, 16 декември 1985 година.

По извршеното срамнување со изворниот текст е утврдено дека во текстот на Законот за привремени мерки за намирување на определени девизни побарувања, објавен во „Службен лист на СФРЈ“, бр. 63/85 се поткраднала долунаведената грешка, та се дава

ИСПРАВКА

НА ЗАКОНОТ ЗА ПРИВРЕМЕНИ МЕРКИ ЗА НАМИРУВАЊЕ НА ОПРЕДЕЛЕНИ ДЕВИЗНИ ПОБАРУВАЊА

Во член 18 став 1 наместо зборовите: „член 9“ треба да стојат зборовите: „член 11“.

Од Службата за законодавство на Собранието на СФРЈ, Белград, 20 декември 1985 година.

По извршеното срамнување со изворниот текст е утврдено дека во текстот на Законот за прометот на стоки и услуги со странство, објавен во „Службен лист на СФРЈ“, бр. 66/85, се поткраднала долунаведената грешка, та се дава

ИСПРАВКА

НА ЗАКОНОТ ЗА ПРОМЕТОТ НА СТОКИ И УСЛУГИ СО СТРАНСТВО

Во член 138 став 1 точка 4, во четвртиот ред одоздола наместо зборовите: „не изврши“, треба да стои зборот: „врши“.

Од Службата за законодавство на Собранието на СФРЈ, Белград, 20 декември 1985 година.

СОДРЖИНА:

Страна

842. Закон за основите на банкарскиот и кредитниот систем — — — — — 1937
843. Закон за посебните услови за давање и користење кредити и гаранции за инвестиции — — — — — 1960
844. Закон за измени и дополненија на Законот за утврдување и распоредување на вкупниот приход и на доходот и за утврдување и распоредување на приходот — — — — — 1964
845. Закон за измена на Законот за задолжително здружување на трудот и средствата на организациите на здружен труд што се занимаваат со промет на стоки и услуги со производствените организации на здружен труд — — — — — 1965
846. Одлука за избор на претседател и членови на Комисијата на Сојузниот собор на Собранието на СФРЈ за заштита и унапредување на човековата околина — — — — — 1965
847. Одлука за избор на претставник на Собранието на СФРЈ во Југославенскиот одбор за изградба на Спомен-домот „Прв работнички совет во Југославија — — — — — 1966
848. Одлука за избор на претставник на Собранието на СФРЈ во Одборот за одбележување на 50-годишнината од учеството на југословенските доброволци во борбата на шпанскиот народ против фашизмот и во создавањето на интернационалните бригади — — — — — 1966
849. Одлука за разрешување и именување претседател и заменик-претседател на Комисијата за избор и отповик на делегати во Сојузниот собор на Собранието на СФРЈ — — — — — 1966
850. Одлука за одобрување на завршната сметка на Сојузната дирекција за резерви на индустриски производи за 1984 година — — — — — 1966
- Исправка на Долгорочниот општествен план на Југославија за период од 1986 до 2000. година — — — — — 1967
- Исправка на Законот за привремени мерки за намирување на определени девизни побарувања — — — — — 1967
- Исправка на Законот за прометот на стоки и услуги со странство — — — — — 1967

